

A TURJÁNVIDÉK NATURA 2000 TERÜLET PUHATESTŰ FAUNÁJA (MOLLUSCA)

VARGA András

Magyar Természettudományi Múzeum Mátra Múzeuma, 3200 Gyöngyös Kossuth út 40.
E-mail: avarga8946@gmail.com

A Turjánvidék Natura 2000 területen (HUDI20051) a 2015-ben és 2017-ben végzett kutatások 86 puhatestű fajt mutattak ki (39 vízi és 47 szárazföldi). Az irodalmi adatokkal kiegészítve az ismert fajok száma 104 (50 vízi és 54 szárazföldi). A talált fajok jelentős része Magyarországon nagy elterjedésű és gyakori. A fauna legértékesebb tagjai 4 közösségi jelentőségű faj (*Anisus vorticulus*, *Vertigo angustior*, *Vertigo moulinsiana*, *Unio crassus*), valamint három védett csiga- és egy kagylófaj (*Pomatias elegans*, *Perforatella bidentata*, *Helix pomatia* és a *Pseudanodonta complanata*). Jelentős természeti értéket képviselnek: *Platyla polita*, *Bithynia troschelii*, *Gyrulus riparius*, *Cochlicopa nitens*, *Vallonia enniensis*, *Columella edentula*, *Cochlodina laminata*, *Clausilia pumila*, *Helicopsis striata*, *Monachoides incarnatus*.

Kulcsszavak: malakofauna, *Pomatias elegans*, Turjánvidék

BEVEZETÉS

A Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság megbízásából két alkalommal vettem részt a Turjánvidék Mollusca faunájának feltárásában. Először 2015-ben, mikor a Turjánvidék Natura 2000 terület (HUDI20051) jelölő törpecsiga (*Vertigo*) fajainak állományfelmérése volt a cél, ekkor 29 mintavételi ponton gyűjtöttem. A második alkalommal 2017-ben, ekkor a Táborfalvai Lő- és Gyakorlótér malakológiai vizsgálatát végeztem el 50 mintavételi helyen gyűjtve. 2015-ben a kutatások célzott élőhelyekre irányultak, hiszen a feladat a harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*) és a hasas törpecsiga (*V. moulinsiana*) állományának felmérése volt. A második felkérés során már egy komplex, minden élőhelyre kiterjedő mintavételezést kellett végezni.

A „térképkötetek” (FEHÉR és GUBÁNYI 2001, PINTÉR és SUARA 2004) egy egész sor adatot szolgáltatnak, sajnos ezek az információk a 10×10 km-es UTM kvadrátokhoz kötődnek, ezek beazonosítása a területen sokszor nehézkes vagy szinte lehetetlen (pl. Ócsa 1, Ócsa 2, Ócsa: turjános stb.). A fenti két forrásmunkán túl az irodalmi adatok szegényesek: 1928-tól napjainkig néhány tanulmányban találunk egy-egy kisebb fajlistát vagy egy-egy elterjedési adatot

(AGÓCSY és PÓCS 1960; BÁBA 1971, 1973a,b; DUDICH 1926; GLÖER és FEHÉR 2004; HORVÁTH 1954; KROLOPP és VARGA 1991; SCHLESCH 1930; SOÓS 1943; VARGA 1980a,b, 1985; VÁGVÖLGYI 1956; WAGNER 1928; WIKTOR és SZIGETHY 1982–1983). A területen több kutató megfordult, felsorolásuk a teljesség igénye nélkül (a névsort a tanulmányokból, illetve a gyűjteményi példányok lelőhelycédulái alapján állítottam össze, a zárójelben lévő évszám csupán egy utalás a gyűjtés időszakára): Dudich Endre (1926), Szíjj József (1948), Soós Lajos (1940-es évek), Vásárhelyi István és Vágvölgyi József (1950-es évek), Horváth Andor (1954), Pócs Tamás (1960), valamint az 1970-es évek óta egy vagy több alkalommal Bába Károly, Majoros Gábor, Pintér István, Pintér László, Sümegi Pál és Varga András.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A mintavétel és a feldolgozás metodikája

A gyűjtések során kizárólag a talajminták vételét alkalmaztam. Kb. egy 20–30 méteres transekt mentén a különféle életterekből a talaj felső 1–3 centijének összegyűjtésével mintegy 3–4 liternyi talajmintát (ez hozzávetőlegesen 0,2 m² felület) gyűjtöttem be. A talajmintákat iszapoltam és szárítottam, ezután különféle lyukbőségű szitakon rostáltam (10×10, 5×5, 3×3 mm). A rostátumokat mikroszkóp alatt válogattam. A mikroszkóp alatti válogatás fontosságát bizonyítja, hogy a válogatás során a fajok juvenilis, de még az esetek jelentős részében biztonságosan határozható egyedei is előkerülnek. Az így nyert anyag hűen tükrözi a vizsgált terület Mollusca fajainak kvantitatív viszonyait. A Faunisztikai eredmények című fejezetben a lelőhely/példányszám kombinációikat gyűjtőhelyenként csoportosítva további kutatásokra nyílik lehetőség (évek múlva akár a terület monitorozásának fontos támpontjai lehetnek ezek az adatok).

EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉS

Az új (2015-ben és 2017-ben végzett) gyűjtések hozzávetőleg 1500 adatot és 86 fajt eredményeztek (a terület északi részéről 65, a déli részéről 77 faj). Az idő rövidege miatt – néhány tétel kivételével – a *Pisidium*-anyag nem lett feldolgozva. Az új gyűjtési adatok kiegészültek 400–500 irodalmi és gyűjteményi hivatkozással. A fentiek alapján 104 faj jelenlétéről tudunk a vizsgált területen (1. táblázat). Ezek közül négy közösségi jelentőségű faj: *Anisus vorticulus*, *Vertigo angustior*, *Vertigo moulinsiana*, *Unio crassus*, három védett csiga- és egy kagylófaj: *Pomatias elegans*, *Perforatella bidentata*, *Helix pomatia* és a

1. táblázat. A vizsgált területen előkerült fajok listája (+ = jelenlét, – = hiány, † = fosszilis, +† = üres ház, **A** = a terület É-i része, **B** = a terület D-i része, **C** = irodalmi adatok)

No	Tudományos név	Magyar név	A	B	C
1	<i>Platyla polita</i>	sima hegyescsiga	+	†	+
2	<i>Viviparus acerosus</i>	folyami fiallócsiga	–	+	+
3	<i>Viviparus contectus</i>	mocsári fiallócsiga	+	+	+
4	<i>Pomatias elegans</i>	csinos ajtócsiga	+†	+†	+
5	<i>Bithynia leachii</i>	apró patakcsiga	+	+	+
6	<i>Bithynia tentaculata</i>	közönséges patakcsiga	+	+	+
7	<i>Bithynia troschelii</i>	hasas patakcsiga	+	+	+
8	<i>Valvata cristata</i>	lapos kerekuszájúcsiga	+	+	+
9	<i>Valvata piscinalis</i>	zöldes kerekuszájúcsiga	–	+	+
†	† <i>Valvata macrostoma</i>	lápi kerekuszájúcsiga	–	–	†
10	<i>Acroloxus lacustris</i>	pajzscsiga	–	+	+
11	<i>Galba truncatula</i>	májmételyes pocsolyacsiga	+	+	+
12	<i>Stagnicola palustris</i>	mocsárcsiga faj	+	+	+
13	<i>Radix auricularia</i>	füles mocsárcsiga	–	+	+
14	<i>Radix balthica</i>	balti mocsárcsiga	–	+	+
15	<i>Radix labiata</i>	közönséges mocsárcsiga	–	+	+
16	<i>Lymnaea stagnalis</i>	nagy mocsárcsiga	–	+	+
17	<i>Physa fontinalis</i>	tompa hólyagcsiga	+	+	+
18	<i>Physella acuta</i>	hegyes hólyagcsiga	–	+	+
19	<i>Aplexa hypnorum</i>	nagy balogcsiga	+	+	+
20	<i>Planorbarius corneus</i>	nagy tányércsiga	+	+	+
21	<i>Ferrissia clessiniana</i>	apró sapkacsiga	+	+	+
22	<i>Planorbis carinatus</i>	tarajos élecsiga	–	–	+
23	<i>Planorbis planorbis</i>	közönséges élecsiga	+	+	+
24	<i>Anisus spirorbis</i>	közönséges fillércsiga	+	+	+
25	<i>Anisus septemgyratus</i>	sűrűncsavart fillércsiga	+	+	+
26	<i>Anisus vortex</i>	éles fillércsiga	–	–	+
27	<i>Anisus vorticulus</i>	apró fillércsiga	+	+	+
28	<i>Bathyomphalus contortus</i>	pogácsacsiga	+	–	+
29	<i>Gyraulus albus</i>	rácsos tányércsiga	–	+	+
30	<i>Gyraulus crista</i>	tarajos tányércsiga	+	+	+
31	<i>Gyraulus laevis</i>	sima tányércsiga	–	+	+
32	<i>Gyraulus riparius</i>	szélesszájú tányércsiga	–	+	–
33	<i>Hippeutis complanatus</i>	pitykecsiga	+	+	+
34	<i>Segmentina nitida</i>	gombcsiga	+	+	+
35	<i>Carychium minimum</i>	hasas kétéltűcsiga	+	+	+
36	<i>Carychium tridentatum</i>	karcsú kétéltűcsiga	+	+	+
37	<i>Succinea putris</i>	tarkaköpenyű borostyánkőcsiga	+	+	+
38	<i>Succinella oblonga</i>	kis borostyánkőcsiga	+	+	+
39	<i>Oxyloma elegans</i>	csinos borostyánkőcsiga	+	+	+

No	Tudományos név	Magyar név	A	B	C
40	<i>Cochlicopa lubrica</i>	ragyogó fénylőcsiga	+	+	+
41	<i>Cochlicopa lubricella</i>	kis fénylőcsiga	+	+	+
42	<i>Cochlicopa nitens</i>	kövér fénylőcsiga	+	+	+
†	† <i>Sphyradium doliolum</i>	kicsi kascsga	†	–	–
43	<i>Vallonia costata</i>	bordás gyepcsiga	+	+	+
44	<i>Vallonia enniensis</i>	sűrűbordájú gyepcsiga	+	+	+
45	<i>Vallonia pulchella</i>	sima gyepcsiga	+	+	+
46	<i>Pupilla muscorum</i>	mohalakó bábcsga	+	+	+
47	<i>Granaria frumentum</i>	sokfogú magcsiga	+	+	+
48	<i>Columella edentula</i>	fogatlan oszlopcsiga	+	+	+
49	<i>Truncatellina cylindrica</i>	hengeres oszlopcsiga	+	+	+
50	<i>Vertigo angustior</i>	harántfogú törpecsiga	+	+	+
51	<i>Vertigo antvertigo</i>	horgasfogú törpecsiga	+	+	+
52	<i>Vertigo moulinsiana</i>	hasas törpecsiga	+	+	+
–	<i>Vertigo pusilla</i>	balmenetes törpecsiga	–	–	–
53	<i>Vertigo pygmaea</i>	homlokfogú törpecsiga	+	+	+
54	<i>Chondrula tridens</i>	háromfogú csavarcsiga	+	+	+
55	<i>Merdigera obscura</i>	kis csavarcsiga	–	–	+
56	<i>Cochlodina laminata</i>	fényes orsócsiga	+	–	–
57	<i>Clausilia pumila</i>	bunkóvégű orsócsiga	+	+	–
58	<i>Ceciloides acicula</i>	ragyogó tücsiga	+	–	–
59	<i>Punctum pygmaeum</i>	erdei paránycsiga	+	+	+
60	<i>Discus perspectivus</i>	tarajos diszkoszcsiga	–	–	+
61	<i>Vitrea crystallina</i>	kristályos gyöngycsga	+	+	+
62	<i>Vitrea contracta</i>	tágköldökű gyöngycsga	–	–	+
63	<i>Euconulus fulvus</i>	vörhenyes kúposcsiga	+	+	+
64	<i>Zonitoides nitidus</i>	csillogó fényescsga	+	+	+
†	† <i>Daudebardia rufa</i>	húzottthéjú félmeztelencsga	–	†	–
65	<i>Oxychilus draparnaudi</i>	nagy kristálycsiga	+	+	+
66	<i>Mediterranea inopinata</i>	melegtűrő kristálycsiga	+	–	–
67	<i>Aegopinella minor</i>	gyakori kristálycsiga	+	–	+
68	<i>Nesovitrea hammonis</i>	sugaras kristálycsiga	+	+	+
69	<i>Vitrina pellucida</i>	átlátszó üvegcsiga	+	+	+
–	<i>Limacidae</i> mézszlemez	meztelencsga	+	+	–
–	<i>Limax</i> mézszlemez	meztelencsga	+	–	–
70	<i>Limax maximus</i>	óriás meztelencsga	–	–	+
71	<i>Limax cinereoniger</i>	fehércsíkos meztelencsga	–	–	+
72	<i>Deroceras laeve</i>	vízbeáázó televénycsiga	–	–	+
73	<i>Arion vulgaris</i>	spanyolcsiga	+	–	–
74	<i>Arion hortensis</i>	kerti lantoscsga	–	–	+
75	<i>Arion distinctus</i>	sötétpajzszú lantoscsga	–	–	+
76	<i>Fruticicola fruticum</i>	berki párduccsga	+	+	+

No	Tudományos név	Magyar név	A	B	C
77	<i>Euomphalia strigella</i>	nagy bokorcsiga	–	–	+
78	<i>Monacha cartusiana</i>	tejfehér kórócsiga	+	+	+
79	<i>Trichia hispida</i>	sörtés bokorcsiga	–	–	+
80	<i>Helicopsis striata</i>	bordás kórócsiga	–	+	+
81	<i>Pseudotrichia rubiginosa</i>	rozsdavörös bokorcsiga	+	+	+
82	<i>Monachoides incarnatus</i>	vörösinýű bokorcsiga	+	+	+
83	<i>Perforatella bidentata</i>	fehérajkú kétfogúcsiga	–	–	+
84	<i>Xerolenta obvia</i>	kórócsiga	–	+	+
85	<i>Caucasotachea vindobonensis</i>	pannoncsiga	+	+	+
86	<i>Helix pomatia</i>	éticsiga	+	+	+
87	<i>Unio pictorum</i>	festőkagyló	–	+	+
88	<i>Unio crassus</i>	tompa folyamkagyló	–	–	+
89	<i>Unio tumidus</i>	hegyes folyamkagyló	–	–	+
90	<i>Anodonta anatina</i>	közönséges tavikagyló	–	–	+
91	<i>Anodonta cygnea</i>	nagy tavikagyló	–	+	–
92	<i>Sinanodonta woodiana</i>	amuri kagyló	–	+	–
93	<i>Pseudanodonta complanata</i>	lapos tavikagyló	–	+	+
94	<i>Sphaerium corneum</i>	nagy gömbkagyló	–	+	+
95	<i>Sphaerium rivicola</i>	folyami gömbkagyló	–	–	+
96	<i>Musculium lacustre</i>	törékeny gömbkagyló	–	+	+
–	<i>Pisidium</i> sp.	borsókagyló faj	+	+	–
97	<i>Pisidium casertanum</i>	pataki borsókagyló	–	–	+
98	<i>Pisidium milium</i>	vörhenyes borsókagyló	–	–	+
99	<i>Pisidium nitidum</i>	fényes borsókagyló	–	–	+
100	<i>Pisidium obtusale</i>	lápi borsókagyló	+	+	+
101	<i>Pisidium personatum</i>	forráslakó borsókagyló	–	–	+
102	<i>Pisidium pseudosphaerium</i>	hamis borsókagyló	–	+	–
103	<i>Pisidium subtruncatum</i>	csonka borsókagyló	–	–	+
104	<i>Dreissena polymorpha</i>	vándorkagyló	–	+	–

Pseudanodonta complanata színesíti az összetételt. A fajszaám nem tartalmazza azt a három fajt, melyből eddig nem került elő élő példány, s a héjak inkább szubrecensnek vagy fosszilisnek minősíthetők: *Valvata macrostoma*, *Sphyradium doliolum*, *Daudebardia rufa*.

Az új kutatások során az irodalmi adatok közül nem sikerült megtalálni az alábbi 22 fajt: *Planorbis carinatus*, *Anisus vortex*, *Merdigera obscura*, *Discus perspectivus*, *Vitrea contracta*, *Limax maximus*, *Limax cinereoniger*, *Deroceras laeve*, *Arion hortensis*, *Arion distinctus*, *Euomphalia strigella*, *Trichia hispida*, *Perforatella bidentata*, *Unio crassus*, *Unio tumidus*, *Anodonta anatina*, *Sphaerium rivicola*, *Pisidium casertanum*, *Pisidium milium*, *Pisidium nitidum*, *Pisidium personatum*, *Pisidium subtruncatum*. Amíg a *Planorbis carinatus* újabb

példányai nem kerülnek elő, addig az adatot kétkedéssel fogadom. A *Merdigera obscura*, *Discus perspectivus* és a *Vitrea contracta* esetében az ócsai adatok a faj legdélibb előfordulását jelzik a Duna–Tisza közén. Az *Euomphalia strigella*, *Trichia hispida* értékes elemei a területnek – sajnos az újabb gyűjtésekben egyik sem került elő. A *Perforatella bidentata* elszigetelt előfordulásáról feltételezem, hogy hordalékkadat lehet, vagy ami jobban elképzelhető, fosszilis példány. Az *Unio crassus* vélhetően elterjedtebb a nagyobb csatornáknál. Az apró termetű kagylók (*Pisidium*) meghatározása az idő rövidsége miatt csupán részben történt meg, feltehető, hogy az újonnan gyűjtött anyagban ezek a fajok is megvannak.

A szakirodalmi forrásokhoz képest új előfordulások: *Gyraulus riparius*, *Cochlodina laminata*, *Clausilia pumila*, *Ceciloides acicula*, *Mediterranea inopinata*, *Arion vulgaris*, *Anodonta cygnea*, *Sinanodonta woodiana*, *Pisidium pseudosphaerium*, *Dreissena polymorpha*.

A *Gyraulus riparius* kiemelten ritka és értékes eleme a területnek. Pontos elterjedésének vizsgálata feltétlen indokolt, eddig csupán a terület D-i részéről vannak információink friss házak alapján. Az újonnan kimutatott középhegységi elterjedésű *Cochlodina laminata* és a *Clausilia pumila* rendkívül értékes tagjai a Turjánvidéknek. A két talajlakó faj közül a *Ceciloides acicula* előfordulása bárhol valószínűsíthető, míg a *Mediterranea inopinata* a szórványosan előforduló fajok közé tartozik. Az *Arion vulgaris* inváziós faj, megjelenése nem okozott meglepetést, feltételezhetően Ócsa térségében már behatolt a védett területre is. Az *Anodonta cygnea*, a *Sinanodonta woodiana*, a *Dreissena polymorpha* előfordulása várható volt, a két utóbbi agresszíven terjedő behurcolt faj. A *Pisidium pseudosphaerium* előfordulására Majoros Gábor már 1999-ben felhívta a figyelmet, így a fajt megtalálni nem volt nehéz.

Amennyire örvendetes a *Pomatias elegans* fél évszázaddal ezelőtti élő példányának adata, annyira kiábrándító a *Vertigo pusilla* nem bizonyítható jelenléte. Ha tanulmányozzuk a vonatkozó szakirodalmat, mint azt már a faj jellemzésénél megtettem, sehol nem található Ócsa–Dabas térségéből publikált előfordulási adata. A területtől délre a kunpeszéri Tilos-erdőben élő erőteljes populációja sejteti, hogy a Turjánvidék déli részének peremterületén előfordulhat a faj.

Összegezve: azt, hogy a mintákban megjelennek mind a szárazsággal, mind a nyitottabb és zártabb erdőtípusokra jellemző Mollusca fajok egyazon, vagy közeli gyűjtési pontokon, azzal lehetne magyarázni, hogy az erdőterület mikrodomborzati viszonyai és annak növényzettel való borítottsága számtalan élőhelyvariánst (kis területre vetítve) megjelenít, és ezeket a lehetőségeket rendkívül rugalmasan kitöltik az itt előforduló csigafajok. A terület még annyi negatív behatás után is jól megőrizte egy korábbi időszak malakofaunájának

arculatát. Ez a reliktum jellegű Mollusca fauna unikális érték, az élőhelyeik változatlan megőrzése vagy rehabilitációja kiemelt természetvédelmi érdek. Fontos kezelési elvárás, hogy ne szűnjön meg az erdő jellegzetes aljnövényzete, változatlan maradjon annak páratartalma, ne történhessen meg az, hogy a szél átjárhassa és csökkenthesse a mikrodomborzat adta, az aljnövényzet védelmében kialakult jellegzetes mikroklimatikus viszonyokat.

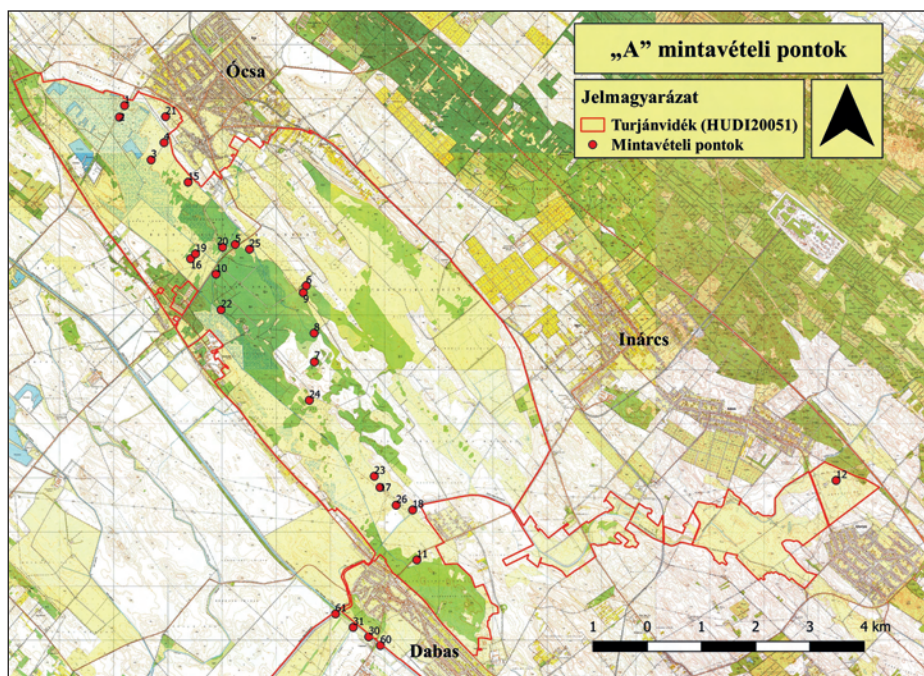
Malakológiai szempontból az erdőkön kívül a vizes élőhelyek bírnak kiemelkedő természeti értékkel. Az itt élő fajok védelme érdekében célszerűnek látszik a nagy testű állatok legeltetésének korlátozása – kiemelten vonatkozik ez a szürkemarhára. Egyes dunántúli nedves–mocsaras élőhelyeken az intenzíven legeltetett élőhelyfoltokon szinte semmi csigát nem találunk, míg a közeli, legeléssel nem érintett területen pedig a négyzetméterenkénti egyedszám igen magas. Az esetleges újranépesülés a taposással rövid idő alatt megszűnhet. Nedves területeken, ha megfigyeljük a legeltetés után a talaj felszínét, szinte csak mélyen benyomódott állatnyomokat találunk, szinte sehol sem látunk érintetlen felületet, márpedig ezt nem éli túl egyetlen puhatestű sem (ha történt időközben peterakás, az sem). A területen létesített csatornák mentén, mind a vízi mind a szárazföldi fajok nagyon gyorsan képesek újrahonosodni, ezért a csatornában a vízfelület vagy a nedvesség minél további megtartása fontos természetvédelmi érdek.

FAUNISZTIKAI EREDMÉNYEK

Gyűjtési pontok

A gyűjtési pontokat sorszámoztam, a sorszámokat követi a részletes lelőhely, a magassági adata (zárójelben az EOV koordináták), a 10×10 km-es UTM kód, a gyűjtés dátuma és a gyűjtő nevének rövidítése. Helytakarékossági okból szögletes zárójelben megadom a részletes lelőhely rövidített változatát (ezt használom a fajoknál a lelőhelyek megnevezésére). Sajnos nem volt dűlőnév kataszter, így bizonyos esetekben a lelőpontot attól a településtől mértem légvonalban, ahová a gyűjtési pont közigazgatásilag tartozik, 1950 körüli katonai térképek alapján, az ott található nevek felhasználásával.

A lelőhelyeket a könnyebb áttekintés végett „A” és „B” fejezetbe csoportosítottam. Az „A” fejezet a Turjánvidék északi részének vizsgálati pontjait (1–26-ig), a „B” fejezet a Turjánvidék déli részének lelőpontjait tartalmazza (27–80-ig). Ezt a bontást követem a fajok felsorolásánál is.

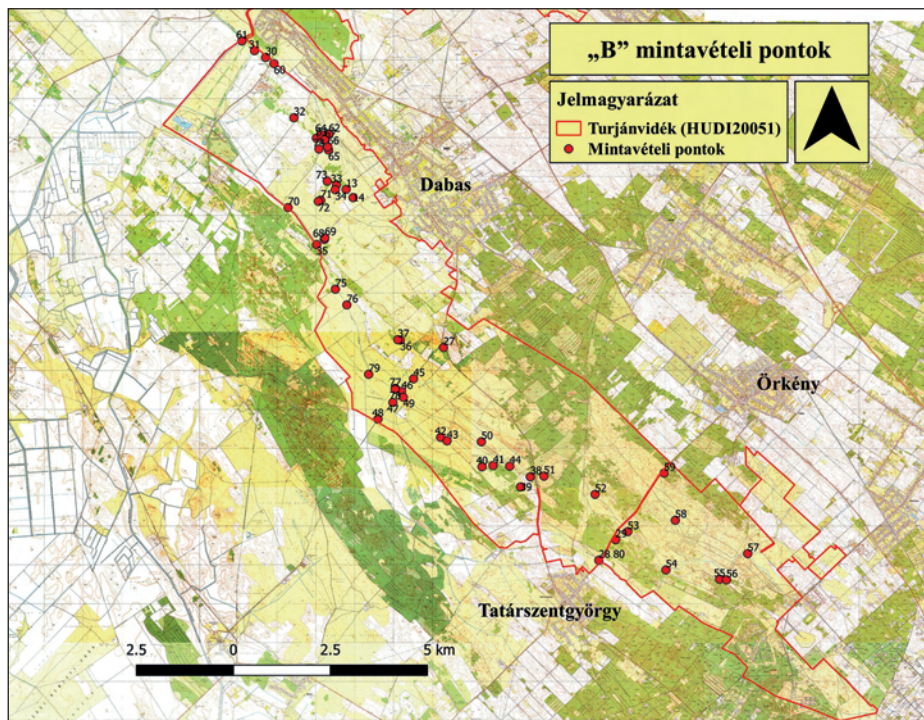
1. ábra. Gyűjtési pontok a vizsgált terület É-i részén („A”)

Északi („A”) mintavételi pontok (1. ábra)

1. Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras terület öreg fákkal, 111 tfm (*EOV x 662202, y 216874*), CT63, 2015.X.05., VA. [*Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras*].
2. Ócsa, ősláp, nádas tópart, 91 tfm (*EOV x 662107, y 216659*), CT63, 2015.X.05., VA. [*Ócsa, ősláp, tópart*].
3. Ócsa, ősláp, mocsárszegély, magassásos fűzbokrokkal, 100 tfm (*EOV x 662693, y 215869*), CT63, 2015.X.05., VA. [*Ócsa, ősláp, mocsárszegély*].
4. Ócsa, ősláp, sásos üde rét, 104 tfm (*EOV x 662931, y 216188*), CT63, 2015.X.05., VA. [*Ócsa, ősláp, üde rét*].
5. Ócsa D, Turján-erdő, 105 tfm (*EOV x 664245, y 214307*), CT63, 2015.X.05., VA. [*Ócsa D, Turján-erdő*].
6. Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras terület (tölgyes-égeres-nádas), 101 tfm (*EOV x 665554, y 213542*), CT63, 2015.X.06., VA. [*Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras*].
7. Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-tippanos az erdő szélén, 110 tfm (*EOV x 665704, y 212146*), CT63, 2015.X.06., VA. [*Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-tippanos*].

8. Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, vízfolyás-árok, 110 tfm (**EOV x 665699, y 212666**), CT63, 2015.X.06., VA. [*Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok*].
9. Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-sásos-mocsaras terület, 118 tfm (**EOV x 665499, y 213414**), CT63, 2015.X.06., VA. [*Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras*].
10. Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét, magassásos, 118 tfm (**EOV x 663889, y 213756**), CT63, 2015.X.06., VA. [*Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét*].
11. Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É-i széle, nádas, 103 tfm (**EOV x 667594, y 208486**), CT63, 2015.X.06., VA. [*Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas*].
12. Kakucs, Urasági-rét É, csatorna és nedves terület, 111 tfm (**EOV x 675329, y 209955**), CT73, 2015.X.06., VA. [*Kakucs, Urasági-rét É, csatorna*].
13. Dabas, Vizes-erdő, magassásos az erdőben, 99 tfm (**EOV x 668779, y 203667**), CT72, 2015.X.06., VA. [*Dabas, Vizes-erdő K*].
14. Dabas, Vizes-nyiladék, sásos kaszálórét, 105 tfm (**EOV x 668959, y 203457**), CT72, 2015.X.06., VA. [*Dabas, Vizes-nyiladék, kaszálórét*].
15. Ócsa, láprét a Turjáni-erdőtől É-ra, 100 tfm (**EOV x 663375, y 215456**), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét*].
16. Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét, 99 tfm (**EOV x 663421, y 214041**), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét*].
17. Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy 1 km, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét, 99 tfm (**EOV x 666916, y 209827**), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét*].
18. Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy 900 m, mocsárrét a Duna-völgyi-főcsatorna jobb partján, 99 tfm (**EOV x 667517, y 209410**), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét*].
19. Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét a csatorna közelében, 99 tfm (**EOV x 663511, y 214132**), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét*].
20. Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét, 99 tfm (**EOV x 664011, y 314255**), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét*].
21. Ócsa D, mocsárrét a falu közelében, 101 tfm (**EOV x 662959, y 216668**), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Ócsa D, mocsárrét*].
22. Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdőszél a vadászház és a falu között félúton, 99 tfm (**EOV x 663983, y 213098**), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdőszél*].
23. Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét, 95 tfm (**EOV x 666810, y 210033**), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét*].

24. Ócsa, Vizes-erdőtől D-re, mocsárrét, 98 tfm (*EOV x 665611, y 211437*), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét*].
25. Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét a műút közelében, 99 tfm (*EOV x 664508, y 214218*), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét*].
26. Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy 550 m, mocsárrét, 98 tfm (*EOV x 667214, y 209498*), CT63, 2015.XI.08–12., NL. [*Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét*].

2. ábra. Gyűjtési pontok a vizsgált terület D-i részén („B”)

Déli („B”) mintavételi pontok (2. ábra)

27. Dabas, Gyón–Tatárszentgyörgyi műút Ny-i oldala, gyepes terület a Havasi-heggyel átellenben, 98 tfm (*EOV x 671290, y 199596*), CT72, 2015.X.06., VA. [*Dabas, Gyón–Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepek a Havasi-heggyel átellenben*].
28. Tatárszentgyörgy XX. csatorna, 105 tfm (*EOV x 675293, y 194118*), CT71, 2015.X.06., VA. [*Tatárszentgyörgy XX. csatorna*].

29. Táborfalva, nyárerdő a tatárszentgyörgyi műút közelében, 115 tfm (**EOV x 675727, y 194647**), CT71, 2015.X.06., VA. [*Táborfalva, nyárerdő a tatárszentgyörgyi műút közelében*].
30. Dabas (Sári), Belsőmántelevi út DK, Duna–Tisza-csatorna, 98 tfm (**EOV x 666707, y 207065**), CT62, 2017.VII.11., VA. [*Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm*].
31. Dabas (Sári), Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip, 97 tfm (**EOV x 666420, y 207240**), CT62, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip*].
32. Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny), 94 tfm (**EOV x 667435, y 205513**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny)*].
33. Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő, 94 tfm (**EOV x 668530, y 203784**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő*].
34. Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gyp, 96 tfm (**EOV x 668499, y 203658**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gyp*].
35. Dabas D-i végétől Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna, 92 tfm. (**EOV x 668018, y 202248**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna*].
36. Dabas D-i végétől DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres erdő, 91 tfm. (**EOV x 670176, y 199788**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres*].
37. Dabas D-i végétől DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), rét az égeres erdők között, 92 tfm. (**EOV x 670112, y 199798**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), rét*].
38. Dabas D-i végétől légvonalban kb. 6 km DDK-re homokdomb a tatárszentgyörgyi műút közelében, 105 tfm. (**EOV x 673529, y 196268**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, kb. 6 km DDK-re homokdomb a műút közelében*].
39. Dabas D-i végétől légvonalban kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K, 98 tfm. (**EOV x 673274, y 196007**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K*].
40. Dabas D-i végétől D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy-i része, erdős, 96 tfm. (**EOV x 672284, y 196526**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős*].
41. Dabas D-i végétől D-re 5,5 km, Esső-dűlő É, 96 tfm. (**EOV x 672568, y 196556**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É*].

42. Dabas D-i végétől D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, 95 tfm. (**EOV x 671217, y 197284**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő*].
43. Dabas D-i végétől D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna, 95 tfm. (**EOV x 671381, y 197193**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna*].
44. Dabas D-i végétől DK-re 5,6 km, Felső Esső-dűlő ÉK, homokdomb, 98 tfm. (**EOV x 672995, y 196540**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, DK-re 5,6 km, Felső Esső-dűlő ÉK, homokdomb*].
45. Dabas D-i végétől DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna, 93 tfm. (**EOV x 670518, y 198792**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna*].
46. Dabas D-i végétől DDNy 3,8 km, Göboly-járás, gye, 94 tfm. (**EOV x 670210, y 198465**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, DDNy 3,8 km, Göboly-járás, gye*].
47. Dabas D-i végétől DDNy 4,1 km, Göboly-járás D, 92 tfm. (**EOV x 669986, y 198182**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D*].
48. Dabas D-i végétől DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok, 91 tfm. (**EOV x 669599, y 197752**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok*].
49. Dabas D-i végétől DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos, 94 tfm. (**EOV x 670252, y 198316**), CT72, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos*].
50. Dabas D-i végétől D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K, 103 tfm. (**EOV x 672267, y 197170**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K*].
51. Dabas, Kosár-hegy É, 116 tfm (**EOV x 673879, y 196285**), CT71, 2017. VII.11., VA és CS. [*Dabas, Kosár-hegy É*].
52. Táborfalva, Németdűlőtől ÉNyNy, kb. 6,8 km, 118 tfm (**EOV x 675197, y 195815**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Táborfalva Németdűlő ÉNyNy kb. 6,8 km*].
53. Táborfalva, Németdűlőtől Ny, kb. 5,9 km, 114 tfm (**EOV x 676038, y 194856**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 5,9 km*].
54. Táborfalva, Németdűlőtől DNyNy, kb. 4,9 km, XX. csatorna hídja, 114 tfm (**EOV x 677022, y 193870**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 4,9 km, XX. csatorna*].
55. Táborfalva, Németdűlőtől DNyNy, kb. 3,6 km, tölgyes, 118 tfm (**EOV x 678406, y 193631**), CT81, 2017.VII.11., VA és CS. [*Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,6 km, tölgyes*].

56. Táborfalva Németdűlőtől DNyNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna, 120 tfm (**EOV x 678581, y 193615**), CT81, 2017.VII.11., VA és CS. [*Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna*].
57. Táborfalva, Németdűlőtől Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (a XX. és a XXId. csatorna találkozása), 118 tfm (**EOV x 679131, y 194289**), CT81, 2017.VII.11., VA és CS. [*Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb*].
58. Táborfalva, Németdűlőtől DNyNy, kb. 4,6 km, homokdombok, 120 tfm (**EOV x 677264, y 195150**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 4,6 km, homokdombok*].
59. Táborfalva, elhagyott homokbánya az örkényi műút közelében, 118 tfm (**EOV x 876975, y 196362**), CT71, 2017.VII.11., VA és CS. [*Táborfalva, homokbánya (örkényi műút)*].
60. Dabas (Sári), Belsőmántelevi út DK, Duna–Tisza-csatorna, 83 tfm (**EOV x 666922, y 206905**), CT62, 2017.VIII.12. VA. [*Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm*].
61. Dabas (Sári), Duna-völgyi-főcsatorna a zsilipnél, 90 tfm (**EOV x 666095, y 207489**), CT63, 2017.VIII.12. VA. [*Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip*].
62. Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna, 93 tfm (**EOV x 668335, y 205087**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna*].
63. Dabas DNy, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között, 94 tfm (**EOV x 668014, y 204987**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között*].
64. Dabas DNy, Zunger-rét D, 96 tfm (**EOV x 668130, y 205082**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Zunger-rét D*].
65. Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja, 98 tfm (**EOV x 668324, y 204682**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja*].
66. Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett, 99 tfm (**EOV x 668307, y 204762**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett*].
67. Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között, 97 tfm (**EOV x 668230, y 204948**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között*].
68. Dabas DNy, üde rét a XX. csatorna közelében, 97 tfm (**EOV x 668220, y 202377**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas DNy, XX. csatorna, rét*].
69. Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében, 96 tfm (**EOV x 668231, y 202422**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében*].

70. Dabas DNy, XX. csatorna a Takarékdűlő DNy-i részén, 94 tfm (**EOV x 667284, y 203200**), CT62, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, XX. csatorna, Takarékdűlő DNy*].
71. Dabas, Vizes-erdő DNy-i vége, 95 tfm (**EOV x 668123, y 203387**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Vizes-erdő DNy*].
72. Dabas, rét a Vizes-erdő DNy-i végénél, 96 tfm (**EOV x 668064, y 203359**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Vizes-erdő DNy, rét*].
73. Dabas, Vizes-erdő ÉK-i sarka, 97 tfm (**EOV x 668293, y 203880**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Vizes-erdő ÉK*].
74. Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között, 98 tfm (**EOV x 668081, y 204707**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna*].
75. Dabas, XX. csatorna „gázló”, 101 tfm (**EOV x 668503, y 201097**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, XX. csatorna „gázló”*].
76. Dabas, XX. csatorna „gázló”-tól DK-re 500 méter, 99 tfm (**EOV x 668797, y 200693**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter*].
77. Dabas, Göboly-járás, árok, 96 tfm (**EOV x 670046, y 198543**), CT72, 2017. VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Göboly-járás, árok*].
78. Dabas, Göboly-járás, taposott mocsaras terület, 95 tfm (**EOV x 670043, y 198521**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Göboly-járás, taposott mocsaras terület, 95 tfm*].
79. Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna, 94 tfm (**EOV x 669361, y 198907**), CT72, 2017.VIII.12. VA és CS. [*Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna*].
80. Tatárszentgyörgy ÉK, kb. 1 km, kiszáradt csatorna 2005.XI.04. VA. Egy korábbi gyűjtés. A lelőhely részletes leírása megegyezik 28. számú gyűjtési pontével. [*Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005*].

Az előkerült fajok listája

A fajok nevezéktana FALKNER és mtsai (2001) alapján készült, a „*Cepaea vindobonensis*” esetében viszont NEIBER és mtsai (2016) munkáját vettem alapul, tehát a *Caucasotachea vindobonensis* nevet alkalmazom. A vízcigák és a kagylók magyar neveit KEMENCEI (2016), a szárazföldi csigafajokét DOMOKOS és PELBÁRT (2011) alapján adom meg (a szárazföldi fajoknál a „csigácska” kicsinyítőképzős alakot minden esetben csigára változtattam). Az anyag összeállításakor igyekeztem a teljességre törekedni, az új gyűjtéseken túl kikerestem a publikált adatokat, és a korábban általam revideált magyar múzeumi anyagok ide vonatkozó tételeit (*Gyöngyös, Miskolc, Pécs, Zirc, Szombathely*).

Az egyes fajokhoz tartozó lelőhelyi- és irodalmi adatokat, illetve a fajjal kapcsolatos megjegyzéseket az alábbi rendszert követve adom meg, az „**A**” – „**B**” – „**C**” – „**D**” *kövéritett és döntött betűket használva*: „**A**” = a vizsgált terület É-i része, „**B**” = a vizsgált terület D-i része, „**C**” = a szakirodalomban talált lelőhelyi adatok, feltüntetve a szerzőt és a cikk évszámát, „**D**” = a fajra vonatkozó megjegyzések, információk, problémák.

Fontos kiemelni: az irodalmazás a magyar malakológiai bibliográfia (VARGA és mtsai 2005) 2516 címegységének áttekintésével készült a teljességre törekvés célzatával.

A fajokhoz tartozó új adatokat a kövéritett UTM kvadrátok növekvő sorrendje szerint rendeztem, ezen belül az adatsor pedig az ABC-rendet követi. A lelőhelyi adat egy zárójelbe tett számpárral végződik pl.: (3/1) = a 3. számú lelőhelyen a faj 1 példánya került elő. Az UTM kvadrátok kövéritését csak az új gyűjtéseknél alkalmazom, az irodalmi adatoknál, ahol az eredeti tanulmány is tartalmazza az UTM kvadrátokat, ezeket nem boldolom, az adatok tagolási rendszerét változtatás nélkül idézem – FEHÉR és GUBÁNYI (2001), PINTÉR és SUARA (2004) –, más tanulmányok esetében a cikk eredeti betűzése szerint idézem az adatot (alkalmanként a régi adatoknál a zárójelbe tett szám a példányszámot jelenti).

Az adatok könnyebb áttekintését és összehasonlítását segíti az 1. táblázat.

Rövidítések – Gyűjtők: AP = Agócsy Pál, CSB = Csányi Béla, CS = Csóka Annamária, DL = Drimmer László, HG = Holczinger Géza, KA = Keve András, KB = Kiss Béla, MG = Majoros Gábor, NL = Nagy László, PG = Pintér Gábor, PI = Pintér István, PL = Pintér László, SZ = Szíjj József, VA = Varga András, VI = Vásárhelyi István, ZM = Zörényi Miklós. Gyűjtemény: MMGY = Magyar Természettudományi Múzeum Mátra Múzeuma, Gyöngyös. Lelőhely: Á. G. = Állami Gazdaság.

Aciculidae J.E. Gray, 1850

Platyla polita (W. Hartmann, 1840) – sima hegyescsiga – **A (4 lelőhelyadat):**

CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/1); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/1); Ócsa, ösláp, mocsárszegély (3/1); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/1). – **B** (1 lelőhelyadat): **CT72:** Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/1†). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: Mádencia, D. – **D:** Mint Soós (1943) írja, a gyűjtemények ritkaságai. Inkább hegyvidéki faj, az Alföldön nagyon ritka. A 66. lelőhelyen előkerült példány szubrecensnek tűnik.

Viviparidae J.E. Gray, 1847 (1833)

Viviparus acerosus (Bourguignat, 1862) – folyami fiállócsiga – **B (2 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip (31/2). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/11). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa, 1952., ligetes láp, égerfa erdővel. VARGA (1980a): Felsőbabád, 1955.IX.1. VI (8). FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): **CT63:** Ócsa: [Ócsa]. PINTÉR ÉS SUARA (2004): **CT63:** Ócsa: DNy, erdő; Felsőbabád. Ócsa. **CT64:** Ócsa. **MMGY:** Ócsa 1991.X.15., DL; Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna–Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Általánosan elterjedt faj, inkább a nagyobb vizeket kedveli.

Viviparus contectus (Millet, 1813) – mocsári fiállócsiga – **A (6 lelőhelyadat):** **CT63:** Ócsa D, Turján-erdő (5/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/2); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/1); Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdőszel (22/4); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/2). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/4). – **B (15 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1); Dabas, XX. csatorna, Takarékdűlő DNy (70/6). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/1). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/3); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/2); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/5); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/1); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/2); Dabas, Göboly-járás, árok (77/2); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/1); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/2); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/3); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/3); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/2); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/2). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa, 1952., ligetes láp, égerfa erdővel. FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): **CT63:** Ócsa: [Ócsa]. **CT72:** Dabas: [Dabas]. PINTÉR ÉS SUARA (2004): **CT62:** Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. **CT63:** Ócsa: égererdő; Felsőbabád, XXVI. csatorna; Mádencia, D. Ócsa. **CT64:** Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. **CT72:** Dabas. **CT73:** Inárcs. **MMGY:** Ócsa, 1905.VI.3.; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár, 1999.VIII., MG és VA; Ócsa, mocsár 1991.X.15., DL. – **D:** Általánosan elterjedt faj, inkább a mocsarasodó vizeket kedveli.

Pomatiidae Newton, 1891

Pomatias elegans (O.F. Müller, 1774) – csinos ajtócsiga – **A (6 lelőhelyadat):** **CT63:** Ócsa D, Turján-erdő (5/11); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/3); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/3);

Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-tippanos (7/6); Ócsa, ösláp, sásos-mocsaras (1/1); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/2). – **B (3 lelőhelyadat): CT72:** Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/11); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/2); Dabas, Zunger-rét D (64/1). – **C:** SCHLESCH (1930): Ócsa és Dabas (holocén előfordulás). AGÓCSY és PÓCS (1960): In the alderwood marshes of Ócsa, p. 443: „*Its subfossile shells have been found in several places in the country, indicating the fact that it lived in many sites not long ago. Dr. A. Horváth found living specimens in Ócsa, and we also succeeded to happen on a living one at a higher point of the alderwood forest. In the same place, we found many empty, more or less fossilized, shells.*” VARGA (1980a): Ócsa, 1948.V.30., SZ (7db). KROLOPP és VARGA (1991): Ócsa („*egységesen, mint holocén adatokat tekintjük, megjegyezve, hogy egyik-másik helyről olyan példányok ismeretesek, amelyek alapján ott nemrég még élt, esetleg ma is él a csiga.*”). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: Mádencia, D. Ócsa. CT64: Ócsa. CT72: Örkény. Soós (1943): Ócsa (félfosszilis). **MMGY:** Ócsa 1977. – **D:** Hazai előfordulásai reliktum jellegűek KROLOPP és VARGA (1991). Pócs Tamás élő példányát megtalálta (AGÓCSY és PÓCS 1960). Reménykedni lehet, hogy fél évszázad elteltével nem halt ki a faj a területről. Védett.

Bithyniidae Troschel, 1857

Bithynia leachii (Sheppard, 1823) – apró patakcsga – **A (8 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/3); Ócsa D, mocsárrét (21/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (15/6); Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdőszél (22/7); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/1); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/3); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/1). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/2). – **B (10 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/2); Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/2); Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip (31/1). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/1). **CT72:** Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/14); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/2); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/3); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/1); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/1). – **C:** Soós (1943): Ócsa. HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. VARGA (1985): Ócsa 1948.V.30. SZ /9/. FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (csatorna); (égeres). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas. Ócsa: DNY, erdő; égererdő;

Felsőbabád; Felsőbabád, Á. G.; Mádencia; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: tőzegtelep. Ócsa. CT72: Dabas: láperdő. CT73: Inárcs. GLÖER és FEHÉR (2004): CT63: Ócsa (leg. Halászfű, 1953, M. Moger, 1957, O. Sándor, 1956); Ócsa [alder fen] (leg. AP, 1958); Ócsa: Felsőbabád (leg. MG, 1982, 1983, 1987, 1996, 1997, 1998, 1999); Ócsa: Mádencia, forester's hut (leg. MG, 1987); Ócsa: Nagy-erdő (leg. DL, 1990); Ócsa: Turjános (leg. MG, 1980, 1982). 73: Inárcs (leg. DL, 1985). **MMGY**: Dabas, égerláp 1988.VI.3., CSB; Ócsa, 1905.VI.1.; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999.VIII., MG és VA. – **D**: Hazánkban szórványos.

Bithynia tentaculata (Linnaeus, 1758) – közönséges patakcsiga – **A (9 lelőhelyadat)**: CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/1); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/1); Ócsa D, mocsárrét (21/2); Ócsa D, Turján-erdő (5/3); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/2); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/2); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/1). **CT72**: Dabas, Vizes-erdő K (13/5). **CT73**: Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/1). – **B (24 lelőhelyadat)**: **CT62**: Dabas, XX. csatorna, Takaré-k-dűlő DNy (70/2); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna-Tisza-csatorna 98 tfm (30/34); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna-Tisza-csatorna 83 tfm (60/16); Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip (31/52). **CT63**: Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/5). **CT71**: Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/4). **CT72**: Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/2); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/4); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/2); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/5); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/42); Dabas DNy, XX. csatorna, rét (68/2); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/9); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/1); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/1); Dabas, Göboly-járás, árok (77/3); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/20); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/1); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/3); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/13); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/14); Dabas, Zunger-rét D, Duna-Tisza-csatorna (62/10); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna-Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/4). – **C**: HORVÁTH (1954): Ócsa, 1952, ligetes láp, égerfa erdővel. VARGA (1980a): Felsőbabád, 1955.IX.1. VI (5). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (égerláp); (ösláp). PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Dabas. Ócsa: DNy, erdő; égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, Á. G.; láp; Mádencia; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. CT73:

Ináracs. **MMGY:** Dabas, égerláp 1988.VI.3., CSB; Ócsa 1979.VIII.15., DL; Ócsa 1981., DL; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999.VIII., MG és VA; Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna–Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Hazánkban általánosan elterjedt és gyakori.

Bithynia troschelii (Paasch, 1842) – hasas pataksiga – **A (2 lelőhelyadat):**

CT63: Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/6). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/6). – **B (1 lelőhelyadat):** **CT72:** Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/1). – **C:** GLÖER és FEHÉR (2004): CT 63: Ócsa: Felsőbabád (leg. MG, 1987, 1996, 1999); Ócsa: Madencia, Ócsai-erdő, forester's hut (leg. MG, 1987); Ócsa: Turjános (leg. MG, 1980, 1982). CT72: Dabas [alder-fen] (leg. CS, 1988. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Hazai előfordulásai foltszerűek, ritka faj. Részletes adatok: GLÖER és FEHÉR (2004).

Valvatidae J.E. Gray, 1840

Valvata cristata O.F. Müller, 1774) – lapos kerekcsájjúcsiga – **A (19 lelőhelyadat):**

CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/6); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/1); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/3); Ócsa D, mocsárrét (21/16); Ócsa D, Turján-erdő (5/10); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/2); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/62); Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdőszél (22/2); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/3); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-típpanos (7/16); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/11); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/20); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/10); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/3); Ócsa, ősláp, tópart (2/1); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/5); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/6). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/15). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/1). – **B (22 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/3); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/3); Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip (31/3). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/1); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/9). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/1). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/1); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/7); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/15); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/5); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/40); Dabas DNy, XX. csatorna, rét (68/1); Dabas DNy, vizes erdősáv a

XX. csatorna közelében (69/9); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/10); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/7); Dabas, Göboly-járás, árok (77/27); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/48); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/63); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/44); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/19); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/1). – **C:** VARGA (1980a): Ócsa, 1948.V.20. VI (7). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (égeres); (láperdő); (ösláp); (patakpart); Madencia. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas. Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, XXVI. csatorna; láp; Mádencia; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; Ócsa. CT72: Dabas: láperdő. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpuszta, mocsár 1999.VIII., MG és VA; Ócsa, 1948.V.30., VI; Dabas, égerláp 1988.VI.3., CSB. – **D:** Hazánkban elterjedt és gyakori, a tisztább vizeket kedveli.

Valvata piscinalis (O.F. Müller, 1774) – zöldes kerekcsigája – **B (8 lelőhelyadat):** CT62: Dabas, XX. csatorna, Takarékdűlő DNy (70/2); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/2); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/1); Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip (31/10). CT63: Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/12). CT71: Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/10). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/48). CT72: Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/1). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: Felsőbabád; Felsőbabád, XXVI. csatorna. CT64: Ócsa: égererdő. **MMGY:** Ócsa: Felsőbabád–Újtelep, Duna–Tisza-csatorna, 2005.V.23., KB. – **D:** Hazánkban elterjedt és gyakori, a tisztább vizeket kedveli.

Valvata macrostoma MÖRCH, 1864 – lápi kerekcsigája – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa. – **D:** A legritkább vizicsigánk (a hazai irodalomba *V. pulchella* Studer néven említik). A fenti adata feltételezhetően szubrecens. Aktuális hazai elterjedése: VARGA és FEHÉR (2010).

Acroloxidae Thiele, 1931

Acroloxus lacustris (Linnaeus, 1758) – pajzscsigája – **B (8 lelőhelyadat):** CT62: Dabas, XX. csatorna, Takarékdűlő DNy (70/2); Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip (31/4). CT63: Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/2). CT71: Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/1). CT72: Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/5); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/2); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/16). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004):

CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Ócsa: égererdő; Felsőbabád, Á. G.; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. **MMGY:** Inárcs 1985.V.12., DL; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár, 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Hazánkban általánosan elterjedt faj. Vízi növények szárára, levelére tapadva él.

Lymnaeidae Rafinesque, 1815

Galba truncatula (O.F. Müller, 1774) – májmételyes pocsolyacsiga – **A (14 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/4); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/1); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/6); Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/9); Ócsa D, Turján-erdő (5/9); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/5); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/9); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/3); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/2); Ócsa, ősláp, tópart (2/4); Ócsa, ősláp, üde rét (4/24); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/5). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/7). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/5). – **B (12 lelőhelyadat):** CT62: Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/25). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/8); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K (50/2); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/2). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/2). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/3); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/2); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyp a Havasi-heggyel átellenben (27/3); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/3); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/2); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/5). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: (égeres); Nagyerdő. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: DNy, erdő; égererdő; Felsőbabád; láp; Mádencia; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. CT73: Inárcs. CT81: Örkény: Ilonamajor. – **D:** Hazánkban általánosan elterjedt és gyakori faj.

Stagnicola palustris agg. (O.F. Müller, 1774) – mocsárcsiga faj – **A (12 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/3); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/4); Ócsa D, mocsárrét (21/4); Ócsa D, Turján-erdő (5/12); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/1); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/1); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/3); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/3); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/1); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/1); Ócsa, Vizes-erdő D,

mocsárrét (24/8). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/4). – **B (18 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, XX. csatorna, Takaré-k-dűlő DNy (70/3); Dabas, Belsőmánte-leki út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/15); Dabas, Belsőmánte-leki út, XX. csatorna, zsilip (31/3). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Es-ső-dűlő, csatorna (43/6). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/7); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/4); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/3); Dabas, Dabasi Turjá-nos, Vizes-erdő (33/6); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zun-ger-rét Ny) (32/7); Dabas, Göboly-járás, árok (77/22); Dabas, Göboly-járás, taposott mocsaras terület, 95 tfm (78/15); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/2); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/3); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/3); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/2); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/2); Da-bas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/2); Dabas, Zunger-rét D, össze-kötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/3). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa, 1952., ligetes láp, égerfa erdővel. BÁBA (1973a): Da-bas, égerláp (1970 – *S. corvus* és *S. turricula*). VARGA (1980a): Felsőbabád, 1955.IX.1. VI (2 – *S. corvus*). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (égeres); (ösláp). CT72: Dabas: [Dabas]. CT73: Inárcs: [Inárcs]. PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Dabas. Ócsa: DNy, erdő; égererdő; Felsőbabád, Felsőbabád, Á. G.; Mádencia; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. CT73: Inárcs. **MMGY:** Dabas, égerláp 1988.VI.3., CSB; Ócsa, égeres, 1988., ZM; Ócsa, Nagyerdő 1990.IX.27., DL. – **D:** Magyarországon általánosan elterjedt, a hazai iroda-lomban *Stagnicola palustris* „agg” néven szerepel, magába foglalva az alábbi nehezen azonosítható fajokat: *Stagnicola turricula* (Held, 1836), *Stagnicola fuscus* (C. Pfeiffer, 1821), *Stagnicola corvus* (Gmelin, 1791). Emiatt az újabb gyűjtések felsorolásánál nem kísérelem meg a taxonok szétválasztását (meg-jegyzendő, a *turricula* alak gyakori a területen).

Radix auricularia (Linnaeus, 1758) – füles mocsárcsiga – **B (6 lelőhelyadat):**

CT62: Dabas, Belsőmánte-leki út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/9); Da-bas, Belsőmánte-leki út, XX. csatorna, zsilip (31/16). **CT63:** Dabas, Du-na-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/4). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/3); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csator-na (35/1); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/1). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa, 1952., ligetes láp, égerfa erdővel. FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]. PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsa-torna. CT63: Ócsa. CT64: Ócsa. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Hazánkban elterjedt, inkább a mozgó vizeket kedveli.

***Radix balthica* (Linnaeus, 1758) – balti mocsárcsiga – B (13 lelőhelyadat):**

CT62: Dabas, XX. csatorna, Takaré-dűlő DNy (70/2); Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/106); Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/132); Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip (31/82). **CT63:** 8 adat Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/3). **CT71:** Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/15). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/4); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/12); Dabas, Göboly-járás, árok (77/3); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/1); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/2). **CT81:** Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/1). – **C:** WAGNER (1928): Babádpuszt. (ház típusos *ovata*, az anatómia *auricularia*-ra vall). HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. **MMGY:** Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna–Tisza-csatorna 2005.V.23., KB; Dabas, zsombékos árok 1988.VI.3., CS; Inárcs 1985.V.12., DL; Ócsa, Alsóbabádpuszt. mocsár, 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Hazánkban elterjedt, inkább az álló, vagy lassan folyó vizeket kedveli.

***Radix labiata* (Rossmässler, 1835) – közönséges mocsárcsiga – B (1 lelőhelyadat):**

CT62: Dabas, XX. csatorna, Takaré-dűlő DNy (70/4). – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]. Ócsa-Bugyi: (csatorna). 73: Inárcs: [Inárcs]. PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Dabas. Ócsa: DNy, erdő; égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, Á. G.; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. – **D:** Hazánkban általánosan elterjedt és gyakori. Érdekes, hogy a vizsgált területen alig kerültek elő példányai.

***Lymnaea stagnalis* (Linnaeus, 1758) – nagy mocsárcsiga – B (8 lelőhelyadat):**

CT62: Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/74); Dabas, XX. csatorna, Takaré-dűlő DNy (70/1). **CT72:** Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/7); Dabas, Göboly-járás, árok (77/1); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/4); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/5); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/8); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/2). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, Á. G.; Mádencia, D. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. CT72: Dabas. CT82: Örkény. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpuszt. mocsár 1999.VIII., MG és VA; Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna–Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Hazánkban általánosan elterjedt és gyakori.

Physidae Fitzinger, 1833

Physa fontinalis (Linnaeus, 1758) – tompa hólyagcsiga – **A (3 lelőhelyadat):**

CT63: Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/1); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/1). – **B (5 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/6); Dabas, XX. csatorna, Takarékdűlő DNy (70/6). **CT71:** Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/1). **CT72:** Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/5); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/1). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. VARGA (1980a): Ócsa, 1948.V.30. SZ (3). FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]. PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT63: Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, Á. G.; Mádencia, D. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. **MMGY:** Ócsa, 1905.V.1., VI; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár, 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Hazánkban elterjedt, a víz szennyeződésére érzékeny faj.

Physella acuta (Draparnaud, 1805) – hegyes hólyagcsiga – **B (4 lelőhelyadat):**

CT62: Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/21); Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip (31/104). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/19). **CT71:** Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/10). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (patak). Ócsa–Bugyi: (csatorna). PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT63: Ócsa: DNy; DNy, erdő; láp; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. CT73: Inárcs. **MMGY:** Dabas, égerláp 1988.VI.3., CSB; Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna–Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Hazánkban általánosan elterjed és gyakori, nem őshonos, széles ökológiai valenciájú faj, a víz szennyeződésére nem érzékeny.

Aplexa hypnorum (Linnaeus, 1758) – nagy balogcsiga – **A (5 lelőhelyadat):**

CT63: Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (15/2); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/18); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/2). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/8). – **B (10 lelőhelyadat):** **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/22); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/1); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/78); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/11); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/6); Dabas, Göboly-járás, árok (77/2); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/14); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/8); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/4); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és

a XX. csatorna között (67/4). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Mádencia, D. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. – **D:** Hazánkban szórványos, a víz tisztaságára érzékeny, a kiszáradást jól elviseli.

Planorbidae Rafinesque, 1815

Planorbarius corneus (Linnaeus, 1758) – nagy tányércsiga – **A (8 lelőhelyadat):** CT63: Ócsa D, Turján-erdő (5/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/4); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/14); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/25); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/1); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/1). CT72: Dabas, Vizes-erdő K (13/9). CT73: Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/2). – **B (20 lelőhelyadat):** CT62: Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/47); Dabas, XX. csatorna, Takaré-k-dűlő DNY (70/7). CT71: Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/4). CT72: Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/8); Dabas D-i vég, DDNY 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/40); Dabas D-i vég, DDNY 4,1 km, Göboly-járás D (47/2); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/6); Dabas DNY, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/5); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/12); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét NY) (32/9); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/8); Dabas, Göboly-járás, árok (77/7); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/11); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/2); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/6); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/27); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/2); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/10); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/6); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/19). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (égeres); (égerláp); (ősláp). CT72: Dabas: [Dabas]. PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Dabas. Ócsa: DNY, erdő; égererdő; Felsőbabád, Felsőbabád, XXVI. csatorna; Mádencia, D. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. CT72: Dabas. **MMGY:** Dabas, égerláp 1988.VI.3., CSB; Ócsa, Alsóbabádpuszt, mocsár, 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Hazánkban általánosan elterjedt és gyakori.

Ferrissia clessiniana (Jickeli, 1882) – apró sapkacsiga – **A (1 lelőhelyadat):** CT63: Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/1). – **B (1 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/5). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: turjános. CT73: Inárcs. – **D:** Hazánkban szórványos elterjedésű. Vízi növények szárára, levelére tapadva él.

Planorbis carinatus O. F. Müller, 1774) – tarajos élescsiga – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa 1952, ligetes láp, égerfa erdővel. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: DNY, erdő. – **D:** Hazánkban ritka, sporadikus elterjedésű faj. A fenti adatok megerősítésre szorulnak, a gyűjteményekben gyakran találkozni lapos élesen „karimás” *P. planorbis* példányokkal, melyeket olykor *carinatus*-nak határoznak – félő, hogy jelen esetben is ez áll fenn. Már nem lehet tudni, hogy a „Térképkötet” (PINTÉR és SUARA 2004) összeállításakor az érintett tételek revideálva lettek-e.

Planorbis planorbis (Linnaeus, 1758) – közönséges élescsiga – **A (15 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/1); Ócsa D, mocsárrét (21/4); Ócsa D, Turján-erdő (5/4); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/4); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/12); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/1); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/4); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/85); Ócsa, Nagy-erdő K-i szélé, égeres-mocsaras (9/80); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/4); Ócsa, ösláp, tópart (2/3); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/12); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/3). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/12). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/1). – **B (24 lelőhelyadat):** CT62: Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/8); Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/87). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/1); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/12). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/170). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/35); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/21); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/4); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/1); Dabas DNY, XX. csatorna, rét (68/3); Dabas DNY, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/6); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/20); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/52); Dabas, Göboly-járás, árok (77/19); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/16); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/1); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/1); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/7); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/59); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/5); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/9); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/20); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/6). **CT81:** Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/12). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. VARGA (1980a): Felsőbabád, 1955.IX.1. VI (5). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (csatorna a TVT határában); (láp); (ösláp); turjános. CT72: Dabas: [Dabas]. PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas:

Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Dabas. Ócsa: DNy, erdő; égererdő; Felsőbabád, Felsőbabád, XXVI. csatorna; láp; Mádencia; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. CT72: Dabas. CT73: Inárcs. CT81: Táborfalva: Madaras-tó É. **MMGY**: Dabas, égerláp 1988.VI.3., CSB; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár, 1999.VIII., MG és VA. – **D**: Általánosan elterjedt és gyakori faj, helyenként tömeges.

Anisus spirorbis (Linnaeus, 1758) – közönséges fillércsiga – **A (15 lelőhelyadat)**: **CT63**: Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/15); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/6); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/5); Dabas, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/29); Ócsa D, mocsárrét (21/6); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/6); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-tippanos (7/2); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/35); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/80); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/8); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/1); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/1); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/3). **CT72**: Dabas, Vizes-erdő K (13/1). **CT73**: Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/31). – **B (32 lelőhelyadat)**: **CT62**: Dabas, Belsőmántelevi út, Duna-Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). **CT63**: Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/11); **CT71**: Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/27); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/23); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/17); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/2); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/26). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/165). **CT72**: Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/170); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/8); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/1 torz); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/52); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/6); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/77); Dabas DNy, XX. csatorna, rét (68/149); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/241); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/3); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/87); Dabas, Göboly-járás, árok (77/21); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/8); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepp a Havasi-heggyel átellenben (27/11); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/3); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/99); Dabas, Vizes-erdő DNy, rét (72/2); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/3); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/1 torz); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/52); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/1); Dabas, Zunger-rét D, Duna-Tisza-csatorna (62/7); Dabas, Zunger-rét D,

összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/1). **CT81:** Táborfalva Németdülő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/12); Táborfalva Németdülő DNyNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/255). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. BABA (1973a): Dabas, égerláp (1970). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: [Ócsa]; (láp); Madencia; Nagyerdő. CT72: Dabas: [Dabas]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Dabas. Ócsa: égererdő; Felsőbabád, Felsőbabád, XXVI. csatorna; láp; Mádencia; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. CT72: Dabas: láp. – **D:** Általánosan elterjedt, többnyire tömegesen jelentkező faj, széles ökológiai valenciával, a kiszáradást kitűnően viseli, a fiatal egyedek tűrőképessége a legnagyobb.

Anisus septemgyratus (Rossmässler, 1835) – sűrűncsavart fillércsiga – **A (12 lelőhelyadat):** **CT63:** Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/1); Ócsa D, Turján-erdő (5/9); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/50); Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdőszel (22/1); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/6); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/13); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/16); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/1); Ócsa, ősláp, tópart (2/3); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/20); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/3). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/6). – **B (13 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/2). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/2). **CT72:** Dabas DNy, XX. csatorna, rét (68/1); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/3); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/2); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/1); Dabas, Göboly-járás, árok (77/6); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/17); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/4); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/9); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/22); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/4). – **C:** Soós (1943): Ócsa. HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. VARGA (1980a): Ócsa, 1948.V.30. SZ (3). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (láp); Nagyerdő. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: DNy, erdő; égererdő; Felsőbabád, Felsőbabád, XXVI. csatorna; láp; Mádencia; Mádencia, D; Nagy-erdő; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. **MMGY:** Dabas, égerláp 1988.VI.3., CSB; Dabas, zsombékos árok 1988.VI.3., CS; Ócsa 1981.IV.15., DL; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár, 1999.VIII., MG és VA; Ócsa, égeres, 1988., ZM. – **D:** Elterjedési területe szakadozott, a Dunántúlon gyakoribb, az Alföldön ritkább. A kiszáradást jól viseli, de az *Anisus sprorbis*-nál igényesebb faj.

Anisus vortex (Linné, 1758) – éles fillércsiga – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; Nagyerdő. 73: Inárcs: [Inárcs]. PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Dabas. Ócsa: láp; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. CT72: Dabas: láperdő. **MMGY:** Ócsa, égeres, 1988., ZM. – **D:** Hazánkban elterjedt faj, ennek ellenére az új gyűjtések során nem kerültek elő példányai.

Anisus vorticulus (Troschel, 1834) – apró fillércsiga – **A (2 lelőhelyadat):** **CT63:** Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/7); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/2). – **B (6 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, XX. csatorna, Takaré-k-dűlő DNy (70/4); Dabas, Belsőmánteleti út, Duna-Tisza-csatorna 98 tfm (30/71); Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip (31/1). **CT72:** Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/58); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/6); Dabas, Zunger-rét D, Duna-Tisza-csatorna (62/5). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. VARGA (1985): Ócsa 1948.V.30. SZ /11/. FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: (csatorna). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Bugyi. Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, XXVI. csatorna; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; Vékony-csatorna. Ócsa. **MMGY:** Ócsa, 1948.V.30., SZ; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999. VIII., MG és VA. – **D:** Védett, közösségi jelentőségű faj. A vizek szennyeződésére érzékenyen reagál, ennek következménye, hogy nagyon sok kitérő élőhelyéről napjainkra eltűnt.

Bathymophalus contortus (Linnaeus, 1758) – pogácsacsiga – **A (10 lelőhelyadat):** **CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/1); Ócsa D, mocsárrét (21/1); Ócsa D, Turján-erdő (5/3); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (15/28); Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdőszél (22/2); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/1); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/1); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/1); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/1). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/1). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. VARGA (1980a): Ócsa, 1948.X.10. VI (13). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas. Ócsa: DNy, erdő; égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, Á. G.; Mádencia, D. turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. CT72: Dabas: láperdő. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár, 1999.VIII., MG és VA; Ócsa, Nagyerdő 1990.IX.27., DL. – **D:** Szórványosan elterjedt faj, a vizek szennyeződésére érzékeny.

Gyraulus albus (O.F. Müller, 1774) – rácsos tányércsiga – **B (5 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, XX. csatorna, Takaré-k-dűlő DNy (70/1); Dabas, Belsőmánteleti út, Duna-Tisza-csatorna 98 tfm (30/5); Dabas, Belsőmánteleti út, Duna-Tisza-csatorna 83 tfm (60/4); Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip

(31/10). **CT72:** Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/1). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952) ligetes láp, égerfa erdővel. PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Ócsa: égererdő; Felsőbabád, Á. G. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. **MMGY:** Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna–Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Hazai elterjedése egyenetlen, ez adódhat a területek alacsony szintű kutatottságából is.

Gyraulus crista (Linnaeus, 1758) – tarajos tányércsiga – **A (3 lelőhelyadat):** **CT63:** Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/2); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/1); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/1). – **B (14 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, XX. csatorna, Takarék-dűlő DNy (70/1). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/17). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/1); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zombéksásos (49/1); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/1 torz); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/6); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/2); Dabas, Göboly-járás, árok (77/2); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/10); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/33); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/25); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/4). – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: (csatorna). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: égererdő. Felsőbabád, Á. G.; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. CT73: Inárcs. **MMGY:** Inárcs 1985.V.12., DL; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár, 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Sík- és dombvidéki területeinken elterjedt és gyakori faj. Ahonnan még nem került elő, az részben a kutatás hiányával, részben a faj apró természetével magyarázható.

Gyraulus laevis (Alder, 1838) – sima tányércsiga – **B (3 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/85); Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip (31/180). Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/2). – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT72: Dabas: [Dabas]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas. Ócsa: turjános. CT72: Dabas. – **D:** Hazai elterjedése szórványos, a víz tisztaságára érzékeny.

Gyraulus riparius (Westerlund, 1865) – széleszájú tányércsiga – **B (3 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, XX. csatorna, Takarék-dűlő DNy (70/7). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő DNy (71/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/2); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/2). – **D:** A hazai elterjedésére vonatkozó adatok (PINTÉR és SUARA 2004) bizonytalanok, többnyire üres, az esetek többségében szubfosszilis vagy fosszilis házakra vonatkoznak, amelyek alapján nehéz megítélni, hogy a faj él-e az adott területen. VARGA

(2008) a Bodroghözben élő populációit találta. A turjános déli részén, több ponton frissen elpusztult egyedeit sikerült gyűjteni – ennek alapján feltételezem, hogy kisebb-nagyobb állományai előfordulhatnak az érintett területeken. Élő egyedek felkutatása fontos feladat lenne. Egyik legértékesebb vízi csigánk, reliktumként jelzi, az érintett területek, még az emberi beavatkozás előtt, különleges élőhelyek voltak.

Hippeutis complanatus (Linnaeus, 1758) – pitykecsiga – **A (2 lelőhelyadat):**

CT63: Ócsa D, mocsárrét (21/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/3). – **B (8 lelőhelyadat):** **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT72:** Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/32); Dabas DNY, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/1); Dabas, Göboly-járás, árok (77/1); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/3); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/22); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/26); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/1). – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): **CT63:** Ócsa: [Ócsa]. PINTÉR és SUARA (2004): **CT63:** Ócsa: Felsőbabád, Á. G.; láp; turjános. Ócsa. **CT64:** Ócsa: égererdő. Ócsa. **CT73:** Inárcs. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999. VIII., MG és VA. – **D:** Hazai elterjedése szórványos, a víz tisztaságára érzékeny.

Segmentina nitida (O.F. Müller, 1774) – gombcsiga – **A (6 lelőhelyadat):**

CT63: Ócsa D, mocsárrét (21/2); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/7); Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdősél (22/1); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/2); Ócsa, ősláp, tópart (2/3). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/5). – **B (13 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, XX. csatorna, Takaré-k-dűlő DNY (70/1). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNY 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/4); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/2); Dabas DNY, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/1); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/1); Dabas, Göboly-járás, árok (77/1); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/20); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/1); Dabas, Vizes-erdő DNY, rét (72/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/5); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/1). **CT81:** Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/10). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. FEHÉR és GUBÁNYI (2001): **CT63:** Ócsa: (égeres); (láp). PINTÉR és SUARA (2004): **CT63:** Dabas. Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, Á. G.; láp; Mádencia, D; turjános. Ócsa. **CT64:** Ócsa: égererdő. Ócsa. **CT72:** Dabas: láperdő. – **D:** Gyakori faj, mocsarakban, csatornáknban, lassan folyó vizek növényzettel benőtt szakaszain olykor tömeges.

Carychiidae Jeffreys, 1830

Carychium minimum O.F. Müller, 1774) – hasas kétéltűcsiga – **A (25 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/65); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/41); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/67); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/13); Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/75); Ócsa D, mocsárrét (21/11); Ócsa D, Turján-erdő (5/72); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/16); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/24); Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdőszel (22/1); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/2); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/60); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-tippanos (7/1); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/19); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/11); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/46); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/152); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/24); Ócsa, ősláp, tópart (2/23); Ócsa, ősláp, üde rét (4/7); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/33); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/13); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/34). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/32). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/27). – **B (32 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna, 98 tfm (27/2); Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/5). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/7); **CT71:** Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/63); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/1); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/6); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/7); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/1). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/1). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/20); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/14); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/15); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/5); Dabas DNy, XX. csatorna, rét (68/9); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/30); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/82); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gyp (34/4); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/152); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/3); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/4); Dabas, Göboly-járás, árok (77/22); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/2); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyp a Havasi-heggyel átellenben (27/50); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/10); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/31); Dabas, Vizes-erdő DNy, rét (72/7); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/35); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja

(65/4); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/4); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/5); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/6); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/9). – **C:** BÁBA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970.VIII.23.). VARGA (1980a): Ócsa, 1948.V.30. SZ (4). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (patakpart); Rókás-sziget. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári; Sári, láp. Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, Á. G.; láp; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa. CT73: Inárcs. **MMGY:** Inárcs 1985.V.12., DL; Ócsa 1985.V.19., DL; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár, 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Hazánkban gyakori, inkább a sík- és dombvidéket kedveli.

Carychium tridentatum (Risso, 1826) – karcsú kétéltűcsiga – **A (9 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/3); Ócsa D, Turján-erdő (5/2); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/6); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/33); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/1); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/6); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/2); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/9); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/2). – **B (4 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/2). CT72: Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/1); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/5); Dabas, Vizes-erdő DNY, rét (72/1). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: Mádencia, D; turjános. – **D:** Hazánkban elterjedt, inkább hegyvidéki faj, a sík- és dombvidéken ritkább.

Succineidae H. Beck, 1837

Succinea putris (Linnaeus, 1758) – tarkaköpenyű borostyánkőcsiga – **A (10 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/2); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/1); Ócsa D, mocsárrét (21/1); Ócsa D, Turján-erdő (5/2); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/1); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/2); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/3); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/1); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/1). – **B (1 lelőhelyadat):** CT72: Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/2). – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (erdő). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: láp. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár, 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Országsszerte elterjedt gyakori faj.

Succinella oblonga (Draparnaud, 1801) – kis borostyánkőcsiga – **A (24 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/39); Dabas,

Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/23); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/22); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/5); Dabas, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/5); Ócsa D, mocsárrét (21/16); Ócsa D, Turján-erdő (5/14); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/16); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/12); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/9); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/26); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-tippanos (7/9); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/1); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/5); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/17); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/16); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/10); Ócsa, ősláp, üde rét (4/88); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/5); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/4); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/9). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/2); Dabas, Vizes-nyiladék, kaszálórét (14/13). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/3). – **B (41 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/3); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/3). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/23). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/9); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/5); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/19); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/7); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K (50/9); Dabas D-i vég, kb. 6 km DDK-re homokdomb a műút közelében (38/1); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/11); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/1). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/2). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/9); Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), rét (37/8); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/4); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/10); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/4); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/4); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/2); Dabas DNy, XX. csatorna, rét (68/19); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/39); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/13); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gyepe (34/3); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/32); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/9); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/7); Dabas, Göboly-járás, árok (77/8); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/1); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepe a Havasi-heggyel átellenben (27/29); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/8); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/24); Dabas, Vizes-erdő DNy, rét (72/25); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/4); Dabas,

Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/9); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/5); Dabas, Zunger-rét D (64/3); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/5); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/7).

CT81: Táborfalva Németdülő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/1); Táborfalva Németdülő DNyNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/45). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952) Ligetes láp, égerfa erdővel. BÁBA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970. VIII.23.). VARGA (1980a): Felsőbabád, 1955.IX.1. VI (1). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Dabas. Ócsa: DNy, erdő, égererdő; Felsőbabád; láp; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. CT71: Tatárszentgyörgy. CT72: Dabas: Dabasi Turjános. Dabas. CT73: Dabas. Inárcs. CT81: Örkény: Ilonamajor. FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (égeres); (erdő); (patakpart); Nagyerdő; Rókás-sziget; turjános. CT72: Dabas: [Dabas]. – **D:** Széles ökológiai valenciájú, országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Oxyloma elegans (Risso, 1826) – csinos borostyánkőcsiga – **A (6 lelőhelyadat):**

CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/1); Ócsa D, Turján-erdő (5/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/1); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/2); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/1); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/3). – **B (9 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, XX. csatorna, Takaré-k-dülő DNy (70/1); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1); Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilib (31/11). **CT72:** Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/8); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/1); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/3); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/2); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/1); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/2). – **C:** BÁBA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970. VIII.23.). VARGA (1980a): Ócsa, 1948.V.10. VI (1). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: Nagyerdő. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, Á. G.; Mádencia, D; Nagy-erdő. Ócsa. CT64: Ócsa: tőzegtelep. HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel. **MMGY:** Ócsa 1979.VIII.15., DL. – **D:** Országsszerte elterjedt, a víz-közeli nedves helyeket kedveli. Hazai állománya revízióra szorul, a név feltételezhetően több fajt takar.

Cochlicopidae Pilsbry, 1900 (1879)

Cochlicopa lubrica (O.F. Müller, 1774) – ragyogó fénylőcsiga – **A (13 lelőhelyadat):** **CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/7); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/4); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy,

Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/19); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/4); Dabas, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/4); Ócsa D, Turján-erdő (5/4); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/2); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/8); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/18); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/2); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/6). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/8); Dabas, Vizes-nyiladék, kaszálórét (14/3). – **B (8 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/2); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/4). **CT72:** Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/11); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/10); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/1); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/2). **CT81:** Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/8). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, erdő-rét: árokpart. BÁBA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970. VIII.23.). FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: Nagyerdő. CT72: Dabas: [Dabas]. 73: Inárcs: [Inárcs]. PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT72: Dabas: Dabasi Turjános. Dabas. CT73: Inárcs. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Cochlicopa lubricella (Rossmässler, 1834) – kis fénylőcsiga – **A (5 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/1); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/9); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/2); Ócsa, ősláp, tópart (2/7). **CT72:** Dabas, Vizes-nyiladék, kaszálórét (14/2). – **B (23 lelőhelyadat): CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/7); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/6); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/14); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K (50/1); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/2); Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 4,9 km, XX. csatorna (54/1); Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 5,9 km (53/2); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/4). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/15). **CT72:** Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepek a Havasi-heggyel átellenben (27/17); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/3); Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), rét (37/19); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/7); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/27); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/4); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/1); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/1); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/5); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/2); Dabas, Vizes-erdő DNy, rét (72/1); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/2). **CT81:** Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/1);

Táborfalva Németdülő DNyNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/4). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: Mádencia, D. **MMGY:** Tatárszentgyörgy ÉK, KNP határa, ősborkás (volt tankpálya) a műút közelében, 1997. VI.27., VA. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj, a száraz területeket, gyepeket előnyben részesíti.

Cochlicopa nitens (M. von Gallenstein, 1848) – kövér fénylőcsiga – **A (3 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/3); Ócsa D, mocsárrét (21/4); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/4). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/1). – **B (1 lelőhelyadat):** CT72: Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/5). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: Mádencia, D; turjános. – **D:** Ritka faj, kimondottan a nedves területeket, mocsarakat kedveli. Magyarországon kevés előfordulása ismert. Védelmet érdemelne.

Orculidae Pilsbry, 1918

†**Sphyradium doliolum** (Bruguière, 1792) – kicsi kascsiga – **A (1 lelőhelyadat):** CT63: Ócsa D, Turján-erdő.(5/2 juvenilis). Fosszilis példányok, VERES és mtsai (2011) nem jelzik előfordulását.

Valloniidae MORSE, 1864

Vallonia costata (O.F. Müller, 1774) – bordás gyepcsiga – **A (7 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/33); Ócsa D, Turján-erdő (5/6); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/16); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/8); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/13); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/2). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/19). – **B (34 lelőhelyadat):** CT62: Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip (31/3); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dülő É (41/60); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dülő ÉNy erdős (40/102); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dülő (42/5); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dülő, csatorna (43/1); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dülő K (50/1); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dülő K (39/86); Táborfalva Németdülő Ny, kb. 5,9 km (53/25); Táborfalva, nyárerdő a tatárszentgyörgyi műút közelében (29/5); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/45). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/54). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/7); Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), rét (37/52); Dabas D-i vég,

DDNy 3,4 km, Göbölj-járás, csatorna (45/25); Dabas D-i vég, DDNy 3,8 km, Göbölj-járás, gyepe (46/36); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göbölj-járás, zsombéksásos (49/2); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göbölj-járás D (47/30); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/8); Dabas DNY, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/3); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/23); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gyepe (34/2); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/31); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/65); Dabas, Göbölj-járás, árok (77/3); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepe a Havasi-heggyel átellenben (27/38); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/8); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/4); Dabas, Vizes-erdő DNY, rét (72/1); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/31); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/1); Dabas, Zunger-rét D (64/1). **CT81:** Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/16); Táborfalva Németdűlő DNY, kb. 3,6 km, tölgyes (55/21). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes lág, erdő-rét: árokpart. BÁBA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970. VIII.23.). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: [Ócsa]; (erdő); (patakpart); Madencia; Rókás-sziget. CT72: Dabas: [Dabas]. CT73: Inárcs: [Inárcs]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Dabas. Ócsa: Felsőbabád; Mádencia; Mádencia, D; Nagy-erdő; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: templomkert. Ócsa. CT72: Dabas: Dabasi Turjános. CT73: Inárcs. **MMGY:** Ócsa, 1948.V.30., SZ; Ócsa, halastavak, 1975.VI.22., PL; Ócsa, református templom, 1975.IV.8., PG. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Vallonia enniensis (Gredler, 1856) – sűrűbordájú gyepcsiga – **A (24 lelőhelyadat):** **CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/42); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/21); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/13); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/9); Dabas, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/11); Ócsa D, mocsárrét (21/27); Ócsa D, Turján-erdő (5/13); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/79); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/21); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/1); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/29); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-típpanos (7/2); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/8); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/5); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/7); Ócsa, őslág, mocsárszegély (3/33); Ócsa, őslág, sásos-mocsaras (1/3); Ócsa, őslág, tópart (2/3); Ócsa, őslág, üde rét (4/97); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/10); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/12); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/6). **CT72:** Dabas, Vizes-nyiladék, kaszálórét (14/26). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna

(12/8). – **B (32 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/2); Dabas, XX. csatorna, Takarékdűlő DNy (70/2). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/20). **CT71:** Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/20); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/4); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/8); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/11); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/6); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K (50/6). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/2). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/5); Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), rét (37/10); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/1); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/2); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/12); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/9); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/3); Dabas DNy, XX. csatorna, rét (68/31); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/20); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/7); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/28); Dabas, Göboly-járás, árok (77/11); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/1); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepek a Havasi-heggyel átellenben (27/24); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/22); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/24); Dabas, Vizes-erdő DNy, rét (72/64); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/15); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/4); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/2); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/4). **CT81:** Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/23). – **C:** BABA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970.VIII.23.). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: [Ócsa]; (erdő); (patakpart); (rét); Mádencia; Rókás-sziget. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, XXVI. csatorna; Mádencia; Mádencia, D; Nagy-erdő; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; rét. Ócsa. CT73: Inárcs. **MMGY:** Ócsa 1958.V.27., AP. – **D:** Ez a reliktumként kezelt faj a Duna–Tisza közén egyre több helyen kerül elő, a nedves gyepek (mocsárrétek) egyik jellegzetes, olykor domináns faja. Nem védett, de jelentős természeti értékkel bír.

Vallonia pulchella (O.F. Müller, 1774) – sima gyepcsiga – **A (10 lelőhelyadat):**

CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/11); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/6); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/4); Ócsa D, Turján-erdő (5/5); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-tippanos (7/52); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/53); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/1); Ócsa, ősláp, üde rét (4/1); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/3). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/25). – **B**

(18 lelőhelyadat): CT62: Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/1); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/2); Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip (31/4). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT71:** Táborfalva, nyárerdő a tatárszentgyörgyi műút közelében (29/2); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/9); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/6); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/10); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/6). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/11); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/41); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gyepterület (34/1); Dabas, Göboly-járás, árok (77/1); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepterület a Havasi-heggyel átellenben (27/20); Dabas, Zunger-rét D (64/2); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/2). **CT81:** Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/2); Táborfalva Németdűlő DNY, kb. 3,6 km, tölgyes (55/3). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: láp; Mádencia, D. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Pupillidae Turton, 1831

Pupilla muscorum (Linnaeus, 1758) – mohalakó bábecsiga – **A (2 lelőhelyadat):**

CT63: Ócsa D, Turján-erdő (5/1); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-típpanos (7/2). – **B (17 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip (31/2); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT71:** Dabas D-i vég, DK-re 5,6 km, Felső Esső-dűlő ÉK, homokdomb (44/1); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/30); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K (50/1); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/23); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/2). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/3). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,8 km, Göboly-járás, gyepterület (46/5); Dabas DNY, XX. csatorna, rét (68/1); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/2); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepterület a Havasi-heggyel átellenben (27/4); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/2); Dabas, Vizes-erdő DNY, rét (72/7); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/1); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/2). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Bugyi: Ürböpuszta. Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Mádencia, D; turjános. CT64: Ócsa: égererdő. CT73: Inárcs. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Chondrinidae Steenberg, 1925

Granaria frumentum (Draparnaud, 1801) – sokfogú magcsiga – **A (2 lelőhelyadat): CT63:** Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-típpanos (7/3). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/10). – **B (21 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip (31/2); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/15). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/15); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/12); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/7); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 4,9 km, XX. csatorna (54/5); Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 5,9 km (53/13); Táborfalva Németdűlő ÉNYNy kb. 6,8 km (52/25); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/12). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/190). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,8 km, Göboly-járás, gyepe (46/3); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/67); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/3); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/1); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepe a Havasi-heggyel átellenben (27/30); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/1); Dabas, Zunger-rét D (64/14). **CT81:** Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/79); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/9); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 3,6 km, tölgyes (55/3); Táborfalva, homokbánya (örkényi műút) (59/2). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Bugyi: Ürbőpuszta. Ócsa: Mádencia, D; turjános. **MMGY:** Bugyi, Ürbőpuszta 1964.X.8., KA. – **D:** Országsszerte elterjedt, a száraz élőhelyeket kedveli, helyenként tömeges.

Vertiginidae Fitzinger, 1833

Columella edentula (Draparnaud, 1805) – fogatlan oszlopcsiga – **A (5 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/10); Ócsa D, Turján-erdő (5/1); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/1); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/3); Ócsa, ősláp, tópart (2/2). – **B (2 lelőhelyadat): CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/3). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/3). – **C:** VÁGVÖLGYI (1956): Ócsa, in an alderwood. FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (láp). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: láp; Mádencia, D. Ócsa. CT64: Ócsa. – **D:** Hazánkban elterjedt, de sehol sem gyakori, inkább a hegy- és dombvidék lakója, az Alföldön ritka.

Truncatellina cylindrica (A. Férussac, 1807) – hengeres oszlopcsiga – **A (7 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/2); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/4); Ócsa, Nagy-erdő

DK, nyáras, árok (8/1); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-típpanos (7/39); Ócsa, ősláp, tópart (2/1). **CT72:** Dabas, Vizes-nyiladék, kaszáló-rét (14/1). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/17). – **B (29 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, Belsőmántekei út, XX. csatorna, zsilip (31/1). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/6). **CT71:** Dabas D-i vég, DK-re 5,6 km, Felső Esső-dűlő ÉK, homokdomb (44/6); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/28); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/53); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/8); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/42); Dabas, Kosár-hegy É (51/9); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 4,9 km, XX. csatorna (54/20); Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 5,9 km (53/24); Táborfalva, nyárerdő a tatárszentgyörgyi műút közelében (29/36); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/33). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/21). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), rét (37/20); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/8); Dabas D-i vég, DDNy 3,8 km, Göboly-járás, gyepe (46/34); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/53); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/3); Dabas DNY, XX. csatorna, rét (68/1); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gyepe (34/10); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/3); Dabas, Göboly-járás, árok (77/1); Dabas, Gyón–Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepe a Havasi-heggyel átellenben (27/12); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/2); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/7). **CT81:** Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/108); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 4,6 km, homokdombok (58/1); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/25); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 3,6 km, tölgyes (55/27). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): **CT63:** Ócsa: Mádencia, D; turjános. – **D:** Országsszerte elterjedt, helyenként tömeges.

Vertigo angustior Jeffreys, 1830) – harántfogú törpecsiga – **A (21 lelőhelyadat):** **CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/46); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/6); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/5); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/3); Dabas, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/14); Ócsa D, mocsárrét (21/2); Ócsa D, Turján-erdő (5/5); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/21); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/3); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/2); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-típpanos (7/1); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/3); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/3); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/113); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras

(1/28); Ócsa, ősláp, tópart (2/7); Ócsa, ősláp, üde rét (4/23); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/5); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/10); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/4). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/5). – **B (13 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/3); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/104). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), rét (37/2); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/8); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/3); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/20); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/2); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/7); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/2); Dabas, Vizes-erdő DNY, rét (72/2); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/3); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/1). – **C:** FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; Rókás-sziget. PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: Felsőbabád, Á. G.; láp; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa. CT72: Dabas: láp. – **D:** Védett, közösségi jelentőségű faj, a vizsgált területen jelölőfaj.

Vertigo antiveritigo (Draparnaud, 1801) – horgasfogú törpecsiga – **A (15 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/1); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/4); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/3); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/1); Dabas, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/4); Ócsa D, mocsárrét (21/4); Ócsa D, Turján-erdő (5/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/2); Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdőszél (22/1); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/9); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/5); Ócsa, ősláp, tópart (2/3); Ócsa, ősláp, üde rét (4/12); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/1). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/1). – **B (9 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/1); Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/2). **CT71:** Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/1). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/3). **CT72:** Dabas DNY, vizes erdőszáv a XX. csatorna közelében (69/3); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gyep (34/1); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/1); Dabas, Göboly-járás, árok (77/6). – **C:** Soós (1943): Ócsa. FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (láp); Rókás-sziget. PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, Á. G.; láp; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Országsszerte elterjedt, a nedvesebb területeket részesíti előnyben.

Vertigo moulinsiana (Dupuy, 1849) – hasas törpecsiga – **A (13 lelőhelyadat):**

CT63: Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/3); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/2); Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/9); Ócsa D, Turján-erdő (5/2); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/6); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/5); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/1); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/35); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/2); Ócsa, ősláp, üde rét (4/1); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/2); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/5). – **B (2 lelőhelyadat):** **CT71:** Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/1). **CT72:** Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/5). – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. – **D:** Védett, közösségi jelentőségű faj, a vizsgált területen jelölőfaj. Élőhelye tekintetében „nagyon válogatós” szűk ökológiai valenciájú faj. Hazánkban ritka.

? ***Vertigo pusilla*** O.F. Müller, 1774) – balmenetes törpecsiga – **C:** VERES és mtsai (2011: 183) „*A láp gerinces faunája is kiemelkedő jelentőségű, gazdag és kiemelkedő védettséget élvező madárvilág mellett az elevenesülők gyík (Lacerta vivipara), a lápi póc (Umbra krameri) fajok a legfontosabbak. Ugyanakkor a szegedi Bába Károly által feldolgozott malakofauna [...] két kiemelkedő jelentőségű, alföldi környezetben rendkívül ritka tagja a Pomatias elegans és a Vertigo pusilla. Mindkét faj egyértelműen a középhegység és vizsgált terület közötti erdősült korridorokat, illetve a jégkori erdőrefúgiumokkal való kapcsolatot jelzi (SÜMEGI, 1988).*” Sümegi Pál véleményével messzemenőig egyet értek. A *Pomatias elegans* élő példányát több mint 50 évvel ezelőtt Pócs Tamás megtalálta (AGÓCSY és PÓCS 1960). Remélhetőleg olyan változások nem következtek be, ami a kipusztulását eredményezte volna, csupán tavasszal kell az élő példányokat keresni. Más a helyzet a *Vertigo pusilla* esetében. Ha a vonatkozó tanulmányokat áttekintjük, csupán egy ábrát találunk az Ócsai kutatási terület tágabb térségéből amin három 10×10 km-es UTM négyzet (CT71, CT82, CT83) jelzi a *V. pusilla* előfordulását (egy UTM négyzet 100 km²-es!). A térképhez nem tartoznak adatok, aminek alapján a négyzeteket bejelölték. Ez az elterjedési térkép ábraként található BÁBA (1991) dolgozatában. Ha BÁBA Károly korábbi és későbbi munkáit (BÁBA 1969, 1973b, 1992) áttanulmányozzuk, megtaláljuk a hiányzó adatokat, de ezek a lelőpontok sajnos a turjános területen kívül esnek: CT82: Pusztavacs (*Quercus-Carpinetum*), CT83: Csévharaszt (*Convallario-Quercetum*), CT71: Kunpeszér (*Convallario-Quercetum*). Bába Károly 1970. augusztus 23-án

végzett ugyan kutatást a területen („Dabas–Sári égeres” – ez lehet a CT62, CT72, CT61 vagy a CT71-es UTM négyzet egyike), viszont a *Vertigo pusilla*-t itt nem találta meg (BÁBA 1973b). A *Vertigo pusilla* jelenléte az eddigi irodalmi adatok alapján tehát nem bizonyított. A fentiek természetesen semmit nem vonnak le Bába Károly kutatási eredményeinek, vagy SÜMEGI (1988) megállapításainak fontosságából, csupán jelzem, hogy a turjános területről nincs bizonyított adata a fajnak. 2006-ban a közeli, Kunpeszérhez tartozó Tilos-erdő vizsgálatakor a *Vertigo angustior* és a *V. pusilla* több esetben együtt fordult elő a területen, viszonylag nagy egyedszámban (az egyedszám kb. 0,2 négyzetméterre vonatkozik): Nagylaposi nyiladék D-i rész: 13C erdőrészlet (*V. pusilla* 4 db – *V. angustior* 54 db); Fácános-nyiladék környéke: 13B erdőrészlet (zárt öreg erdő) (*V. pusilla* 12 db – *V. angustior* 41 db); Fácános-nyiladék környéke: 13B erdőrészlet (lazább szerkezetű öreg erdő) (*V. pusilla* 1 db – *V. angustior* 5 db) Iris-es rét 22TI (*V. pusilla* 1 db – *V. angustior* 1 db); Eteli út környéki öreg erdő 22D erdőrészlet (*V. pusilla* 8 db – *V. angustior* 8 db). Az idősebb zárt erdőkben a *V. pusilla* egyedszáma növekszik. Ha egy gyepterület erdőkkel van körülvéve, mind a *V. pusilla*, mind a *V. angustior* – ha kis egyedszámban is – képes ott is megélni. Ezen adatok alapján nem szabad kizárni, hogy a további kutatások során előkerülhet a *Vertigo pusilla* a turjános területéről, feltételezhetően, a déli rész idősebb erdeiből.

Vertigo pygmaea (Draparnaud, 1801) – homlokfogú törpecsiga – **A (19 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/16); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/1); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/1); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/1); Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/1); Ócsa D, mocsárrét (21/1); Ócsa D, Turján-erdő (5/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/16); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/2); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-típpanos (7/1); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/1); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/1); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/3); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/3); Ócsa, ősláp, üde rét (4/27); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/2). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/1); Dabas, Vizes-nyiladék, kaszálórét (14/5). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/3). – **B (25 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip (31/2); Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/2). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/4). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/13); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/2); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/12); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/3); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km,

Felső Esső-dűlő K (50/4); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/25); Táborfalva, nyárerdő a tatárszentgyörgyi műút közelében (29/1); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/1). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), rét (37/9); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/19); Dabas DNy, XX. csatorna, rét (68/6); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/1); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gye (34/2); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gye a Havasi-heggyel átellenben (27/35); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/12); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/2); Dabas, Vizes-erdő DNy, rét (72/33); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/1); Dabas, Zunger-rét D (64/2); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/1). **CT81:** Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/1); Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/4). – **C:** FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (láp); turjános. PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: láp; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa. – **D:** Országsszerzte elterjedt, széles ökológiai valenciájú faj.

Enidae B.B. Woodward, 1903 (1880)

Chondrula tridens (O.F. Müller, 1774) – háromfogú csavarcsiga – **A (2 lelőhelyadat):** CT63: Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-típpanos (7/1). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/3). – **B (20 lelőhelyadat):** **CT71:** Dabas D-i vég, DK-re 5,6 km, Felső Esső-dűlő ÉK, homokdomb (44/11); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/1); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/2); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/1); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K (50/1); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/1); Dabas, Kósár-hegy É (51/3); Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 4,9 km, XX. csatorna (54/2); Táborfalva Németdűlő ÉNyNy kb. 6,8 km (52/12). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/1); Dabas D-i vég, DDNy 3,8 km, Göboly-járás, gye (46/1); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/6); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gye (34/1); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gye a Havasi-heggyel átellenben (27/3); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/1); Dabas, Zunger-rét D (64/4). **CT81:** Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/30); Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 4,6 km, homokdombok (58/11); Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,6 km, tölgyes (55/1); Táborfalva, homokbánya (örkényi műút) (59/5). – **C:** PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT63: Bugyi: Ürbőpuszta. Ócsa: Felsőbabad; Mádencia, D. CT64: Ócsa: égererdő. CT73: Inárcs. **MMGY:** Bugyi, Ürbőpuszta 1968.X.8., KA. – **D:** Országsszerzte elterjedt.

Merdigera obscura (O.F. Müller, 1774) – kis csavarsiga – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: égererdő; turjános. – **D:** Inkább a hegy- és dombvidék lakója, az Alföldön ritka.

Clausiliidae J.E. Gray, 1855

Cochlodina laminata (Montagu, 1803) – fényes orsócsiga – **A (3 lelőhelyadat):**

CT63: Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/1); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/1); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/1). – **D:** Inkább a hegy- és dombvidék lakója, az Alföldön ritka.

Clausilia pumila C. Pfeiffer, 1828) – bunkóvégű orsócsiga – **A (2 lelőhelyadat):** **CT63:** Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/2); Ócsa D, Turján-erdő (5/1). – **B (1 lelőhelyadat):** **CT72:** Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/1). – **D:** Inkább a hegy- és dombvidék lakója, az Alföldön ritka.

Ferussaciidae Bourguignat, 1883

Cecilioides acicula (O.F. Müller, 1774) – ragyogó tölcsiga – **A (2 lelőhelyadat):**

CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/1); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/1). – **D:** Országsszerte elterjedt, talajlakó.

Punctidae Morse, 1864

Punctum pygmaeum (Draparnaud, 1801) – erdei paránycsiga – **A (17 lelőhelyadat):** **CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/12); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/1); Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/2); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/26); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/1); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-tippanos (7/1); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/9); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/9); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/5); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/32); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/24); Ócsa, ősláp, tópart (2/8); Ócsa, ősláp, üde rét (4/1); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/2). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/5); Dabas, Vizes-nyiladék, kaszálórét (14/1). – **B 20 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/13); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdő (40/80); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/8);

Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/17); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/32). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/1). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/2); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/9); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/1); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/26); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/37); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/8); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepek a Havasi-heggyel átellenben (27/9); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/45); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/20); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/1); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/2); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/15). **CT81:** Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,6 km, tölgyes (55/14). – **C:** BÁBA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970. VIII.23.). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: Felsőbabád; láp; Mádencia, D. Ócsa. CT64: Ócsa. **MMGY:** Ócsa 1985.V.19., DL. – **D:** Országszerte elterjedt, sokféle élőhelyen előfordul, de a száraz erdei avarban a leggyakoribb.

Patulidae TRYON, 1866

Discus perspectivus (Megerle von Mühlfeld, 1816) – tarajos diszkoszcsiga – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: DNy, erdő. – **D:** A hegy- és dombvidék lakója, Alföldön nagyon ritka.

Pristilomatidae T. Cockerell, 1891

Vitrea crystallina (O.F. Müller, 1774) – kristályos gyöngycsiga – **A (1 lelőhelyadat):** CT63: Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/1). – **B (1 lelőhelyadat):** CT62: Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: (patakpart). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: turjános. – **D:** A hegy- és dombvidék lakója, az Alföldön ritka.

Vitrea contracta (Westerlund, 1871) – tágköldökű gyöngycsiga – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: turjános. – **D:** A hegy- és dombvidék lakója, az Alföldön ritka.

Euconulidae H.B. Baker, 1928

Euconulus fulvus (O.F. Müller, 1774) – vörhenyes kúposcsiga – **A (12 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/1); Dabas,

Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/14); Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/1); Ócsa D, Turján-erdő (5/1); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/11); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/1); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/10); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/27); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/6); Ócsa, ősláp, tópart (2/5); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/3). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/6). – **B (20 lelőhelyadat):** **CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, Duna-Tisza-csatorna 83 tfm (60/3); Dabas, XX. csatorna, Takaré-k-dűlő DNy (70/1). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/1); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/15); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/2); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/8); Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 5,9 km (53/3); Táborfalva, nyárerdő a tatárszentgyörgyi műút közelében (29/3). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/2); Dabas D-i vég, DDNy 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/1); Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/3); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/11); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/1); Dabas DNy, XX. csatorna, rét (68/1); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/6); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/6); Dabas, Göboly-járás, árok (77/1); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/2). **CT81:** Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/5); Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,6 km, tölgyes (55/6). – **C:** BÁBA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970.VIII.23.). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: (patakpart); Madencia; Nagyerdő. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: éger-erdő; Felsőbabád; Mádencia; Mádencia, D; turjános. CT72: Dabas: Dabasi Turjános. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Gastrodontidae Tryon, 1866

Zonitoides nitidus (O.F. Müller, 1774) – csillogó fényescsiga – **A (20 lelőhelyadat):** **CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/1); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/7); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/27); Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/1); Ócsa D, mocsárrét (21/4); Ócsa D, Turján-erdő (5/13); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/5); Ócsa, Nagy-erdő DK, mocsaras erdőszél (22/2); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/6); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/6); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/6); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/3); Ócsa, ősláp, mocsárszegély

(3/6); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/19); Ócsa, ősláp, tópart (2/5); Ócsa, ősláp, üde rét (4/1); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/11); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/3); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/2). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/7). – **B (18 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 98 tfm (30/1); Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1); Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip (31/1). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/4). **CT71:** Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/1). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/5). **CT72:** Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/3); Dabas DNY, XX. csatorna, rét (68/1); Dabas DNY, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/4); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/26); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/33); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/5); Dabas, Göboly-járás, árok (77/9); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/4); Dabas, Vizes-erdő DNY, rét (72/1); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/4); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/5); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/4); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/9). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, erdő-rét: árokpart. BABA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970. VIII.23.). VARGA (1980a): Ócsa, 1948.V.30. SZ (2). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: (égeres); (égerláp); (erdő); (patakpart); Nagyerdő; turjános. CT72: Dabas: [Dabas]. CT73: Inárcs: [Inárcs]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Dabas. Ócsa: DNY, erdő; égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, XXVI. csatorna; láp; Mádencia, D; Nagy-erdő; turjános. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. CT72: Dabas: Dabasi Turjános. Dabas. CT73: Dabas. Inárcs. **MMGY:** Ócsa, 1948.V.3., SZ; Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999.VIII., MG és VA; Ócsa, égeres, 1988., ZM; Ócsa, Nagyerdő 1990.IX.27., DL. – **D:** Országszerte elterjedt, gyakori faj.

Oxychilidae P. Hesse, 1927 (1879)

†**Daudebardia rufa** (Draparnaud, 1805) – húzotthéjú félmeztelencsiga – **B (1 lelőhelyadat): CT72:** Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/1†). – **D:** A hegy- és a dombvidék lakója, az Alföldről nem vagy alig ismert. Jelen előfordulás feltételezhetően fosszilis.

Oxychilus draparnaudi (H. Beck, 1837) – nagy kristálycsiga – **A (2 lelőhelyadat): CT63:** Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/7); Ócsa, ősláp, tópart (2/1). – **B (2 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). **CT72:** Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/1). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: DNY, erdő; turjános. Ócsa. – **D:** Országszerte elterjedt faj, az erős emberi hatás alatt álló területeket kedveli.

Mediterranea inopinata (Uličný, 1887) – melegtűrő kristálycsiga – **A (1 lelőhelyadat): CT63:** Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/1). – **D:** Talajlakó, élő egyedei akár fél méter mélyen a talajban található. Többnyire a felszínre került üres héjai jelzik az előfordulását. Szórványos faj.

Godwiniinae C.M. Cooke, 1921

Aegopinella minor (Stabile, 1864) – gyakori kristálycsiga – **A (1 lelőhelyadat): CT63:** Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/62). – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: (ösláp); Nagyerdő. PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Ócsa: DNy, erdő; láp; Nagy-erdő. Ócsa. CT72: Dabas: Dabasi Turjános. CT73: Inárcs. – **D:** A hegy és dombvidék lakója, az Alföldön ritka.

Nesovitrea hammonis (Ström, 1765) – sugaras kristálycsiga – **A (17 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/46); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/4); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/4); Dabas, Felsőbesenyőd, Hosszúhát-erdő és a XXVI. csatorna közötti mocsárrét (17/2); Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/2); Ócsa D, Turján-erdő (5/10); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/22); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/7); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/2); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/9); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/9); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/8); Ócsa, ösláp, mocsárszegély (3/47); Ócsa, ösláp, sásos-mocsaras (1/13); Ócsa, ösláp, tópart (2/4); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/2); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/2). – **B (9 lelőhelyadat): CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/1). **CT72:** Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/10); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/34); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/15); Dabas, Vizes-erdő DNy, rét (72/1); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/4); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/2); Dabas, Zunger-rét D, Duna-Tisza-csatorna (62/2); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna-Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/5). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, erdő-rét: árokpart. BÁBA (1973b): Dabas-Sári égeres (1970. VIII.23.). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT72: Dabas: [Dabas]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: Felsőbabád; Felsőbabád, erdő; láp; Mádencia, D; Nagy-erdő; turjános. CT73: Dabas. Inárcs. **MMGY:** Inárcs 1979.X.3. és 1985.V.12., DL. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj, a nedves területeket részesíti előnyben.

Vitrinidae Fitzinger, 1833

Vitrina pellucida (O.F. Müller, 1774) – átlátszó üvegcsiga – **A (5 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/21); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/3); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/1); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/3). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/11). – **B (21 lelőhelyadat): CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/1); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/17); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/3); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/26); Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 5,9 km (53/4); Táborfalva, nyárerdő a tatárszentgyörgyi műút közelében (29/4); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/14). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/4). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/1); Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/8); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/1); Dabas DNy, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/1); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/5); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/34); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/9); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepek a Havasi-heggyel átellenben (27/4); Dabas, Vizes-erdő DNy (71/1); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/11); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/1). **CT81:** Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/5); Táborfalva Németdűlő DNyNy, kb. 3,6 km, tölgyes (55/7). – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: (patakpart); turjános. CT72: Dabas: [Dabas]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas. Ócsa: Mádencia, D. – **D:** Ország-szerte elterjedt, gyakori faj.

Limacidae Lamarck, 1801

Limacidae mészlemez (*feltételezhetően 2–3 faj*) – meztelencsiga – **A (9 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/1); Ócsa D, mocsárrét (21/2); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/2); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/2); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/2); Ócsa, ősláp, tópart (2/1); Ócsa, ősláp, üde rét (4/1); Ócsa, Turjáni-erdő É, láprét (15/1); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/1). – **B (5 lelőhelyadat): CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/1); Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 5,9 km (53/1). **CT72:** Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/1); Dabas, Göboly-járás, árok (77/1); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett

(66/1). – **D:** A mészlemezek nem azonoíthatók, akár 2–3 fajhoz is tartozhatnak. A felsorolt adatok csupán jelzik, hogy az adott területen meztelen-csiga is előfordul.

***Limax* mészlemez – meztelencsiga – A** (1 lelőhelyadat): CT63: Ócsa D, mocsár-rét (21/1). – **D:** Nagy méretű mészlemez, ennek alapján a *Limax maximus* vagy a *Limax cinereoniger* jelenléte feltételezhető.

Limax maximus Linnaeus, 1758) – óriás meztelencsiga – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: DNY, erdő. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Limax cinereoniger Wolf, 1803) – fehércsikós meztelencsiga – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: DNY, erdő. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Agriolimacidae H. WAGNER, 1935

Deroceras laeve (O.F. MÜLLER, 1774) – vízbemászó televénycsiga – **C:** WIKTOR és SZIGETHY (1982–1983): CT71: Tatárszentgyörgy, 1982. MG. FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT71: Tatárszentgyörgy: [Tatárszentgyörgy]. – **D:** Országsszerte elterjedt faj, az erősen nedves környezetet részesíti előnyben.

Arionidae J.E. Gray, 1840

Arion vulgaris (Moquin-Tandon, 1956) – spanyolcsiga – **A:** CT64: Ócsa, a falu mellett 2008. Máté András; Ócsa É, kert 2010.VII.08. (2–3) Gyarmati Boldizsár. CT77: Babád-pusztá, Nyitott Kert biokertészet (adatközlés: 2010) Szabó Máté. – **C:** az adatok még nem lettek publikálva, ezért kerültek az „A”-szakaszba. – **D:** Inváziós faj (a hazai irodalomban *Arion lusitanicus* J. Mabilie, 1868 néven terjedt el és spanyol csiga néven ment át a köztudatba). Elsősorban emberi hatás alatt lévő környezetben él, de alkalmas helyeken a természetközeli élőhelyekre is behatol, a száraz évek visszaszorítják az invázióját.

Arion hortensis A. Férussac, 1819 – kerti lantoscsga – **C:** WIKTOR és SZIGETHY (1982–1983): CT63: Ócsa: trap in soil, 1977. Ádám és Hámori (21 db). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: Nagy-erdő.

Arion distinctus J. Mabilie, 1868 – sötétpajzsú lantoscsga – Az *Arion hortensis* alfajának tartják (WIKTOR és SZIGETHY 1982–1983), a katalógusban a törzsalakkal összevonva szerepel. – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: (talajcsapda). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa.

Bradybaenidae Pilsbry, 1934 (1898)

Fruticicola fruticum (O.F. Müller, 1774) – berki párduccsiga – **A (11 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/4); Dabas, Hoszszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/1); Ócsa D, Turján-erdő (5/8); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/5); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/3); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/3); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/2); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/1); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/2); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/1). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/2). – **B (9 lelőhelyadat): CT71:** Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/1). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 4,1 km, Göboly-járás D (47/1); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/1); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/20); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/6); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/5); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyeper Havasi-heggyel átellenben (27/4); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/3); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/3); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/2). – **C:** BABA (1971): Dabas; Ócsa; Ócsa: Kádár-tanya. BABA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970. VIII.23.). VARGA (1980a): Felsőbabádpusztá, 1955.IX.1. VI (1); Ócsa, 1948.V.30. SZ (6). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: [Ócsa]; (ősláp); (patakpart); Nagyerdő; turjános. CT72: Dabas: [Dabas]; turjános. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: DNY, erdő; Felsőbabád; Mádencia; Mádencia, D; Nagy-erdő; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. CT72: Dabas: Dabasi Turjános. Dabas. Dabas; Ócsa; Ócsa: Kádár-tanya. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Hygromiidae Tryon, 1866

Euomphalia strigella (DRAPARNAUD, 1801) – nagy bokorcsiga – **C:** BABA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970. VIII.23.). – **D:** Érdekes előfordulás, számos mintát vizsgáltam a Duna–Tisza közéből, egyetlen alkalommal sem került elő.

Monacha cartusiana (O.F. Müller, 1774) – tejfehér kórócsiga – **A (14 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/3); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy mocsárrét (26/1); Dabas, Felsőbesenyőd ÉNy, Duna-völgyi-főcsatorna jobb part, mocsárrét (18/1); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/2); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/2); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/2); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő

között, nádas-tippanos (7/23); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/2); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/9); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/1); Ócsa, ősláp, üde rét (4/3); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/1); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-tippanos (7/1). **CT73:** Kakucs, Urasági-rét É, csatorna (12/15). – **B (26 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 (60/14); Dabas, XX. csatorna, Takarékdűlő DNY (70/2). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/2); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNY erdős (40/1); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/10); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/2); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K (50/3); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/12); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/14 Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/15)). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/7); Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), rét (37/3); Dabas D-i vég, DDNY 3,8 km, Göboly-járás, gyepek (46/2); Dabas DNY, XX. csatorna, rét (68/2); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-Nyilas dűlő, gyepek (34/1); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/1); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/1); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút NY, gyepek a Havasi-heggyel átellenben (27/3); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/6); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/1); Dabas, Vizes-erdő DNY, rét (72/8); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/2); Dabas, Zunger-rét D (64/6); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/1). **CT81:** Táborfalva Németdűlő DNYNY, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/8). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, erdő-rét: árokpart. VARGA (1980a): Ócsa, 1948.V.30. SZ (9); Ócsa, Felsőbabádpuszt, 1955.IX.1.(9). PINTÉR és SUARA (2004): CT62: Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Bugyi: Ürbőpuszta. Dabas: Sári. Dabas. Ócsa: DNY, erdő; Felsőbabád; Mádencia, D; Nagy-erdő; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep. Ócsa. CT71: Tatárszentgyörgy. CT72: Dabas: Dabasi Turjános. Dabas. CT73: Inárcs. CT81: Örkény: Ilonamajor. **MMGY:** Bugyi, Ürbőpuszta, 1964.X.8., Pintér László. – **D:** Országszerte elterjedt, gyakori faj.

Trichia hispida (Linnaeus, 1758) – sörtés bokorcsiga – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: turjános. **MMGY:** Ócsa, égeres, 1988., ZM. – **D:** Érdekes előfordulás, a faj jelenléte megerősítendő.

Helicopsis striata (O.F. Müller, 1774) – bordás kórócsiga – **B (8 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, XX. csatorna, zsilip (31/1). **CT71:** Dabas D-i vég, DK-re 5,6 km, Felső Esső-dűlő ÉK, homokdomb (44/22); Dabas, Kosár-hegy É (51/5); Táborfalva Németdűlő ÉNYNY kb. 6,8 km (52/12). **CT72:** Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/1). **CT81:**

Táborfalva Németdülő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/2); Táborfalva Németdülő DNYNy, kb. 4,6 km, homokdombok (58/32); Táborfalva, homokbánya (örkényi műút) (59/14). – **C:** AGÓCSY és PÓCS (1960): p. 443: „In the sandy locali ties of Ócsa, *Helicella hungarica* lives at the bases of *Festuca vaginata* clumps. This animal leads a very hidden life. Its living species can be found only on the surface of the ground in rainy weather or during nights rich in dew.” FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT62: Bugyi: Ürböpuszta. 63: Ócsa: (égeres). CT72: Dabas: [Dabas]. PINTÉR és SUARA (2004): CT62) Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Bugyi: Ürböpuszta. Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Mádencia, D. CT64: Ócsa. CT72: Dabas. CT73: Dabas. Inárcs. **MMGY:** Tatárszentgyörgy ÉK, KNP határa, ősbörökás (volt tankpálya) a műút közelében, 1997.VI.27., VA. – **D:** Sik és dombvidékeinken fordul elő, ha a talaj homokos vagy löszös. Nem védett, értékes eleme a területnek.

Pseudotrichia rubiginosa (Rossmässler, 1838) – rozsdavörös bokorcsiga – **A (10 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/1); Ócsa D, mocsárrét (21/4); Ócsa D, Turján-erdő (5/3); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/1); Ócsa, Nagy-erdő É, mocsárrét (25/4); Ócsa, Nagy-erdő K, mocsaras (6/4); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/11); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/3); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/1). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/1). – **B (12 lelőhelyadat):** **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dülő É (41/2); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dülő ÉNy erdős (40/1); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dülő K (39/5). **CT72:** Dabas DNY, XX. csatorna, rét (68/4); Dabas DNY, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/18); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/8); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/8); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/1); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/19); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/9); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/15). – **C:** BÁBA (1973b): Dabas-Sári égeres (1970.VIII.23.). VARGA (1980a): Ócsa, 1948.V.30. SZ (4). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: (égeres); Nagyerdő. CT72: Dabas: [Dabas]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: Dny, erdő; égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, XXVI. csatorna; Mádencia; Mádencia, D; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő. Ócsa. CT72: Dabas: Dabasi Turjános. Dabas. **MMGY:** Ócsa, 1948.V.20 és 30., SZ; Ócsa, égeres, 1988., ZM. – **D:** Országszerte elterjedt, gyakori faj.

Monachoides incarnatus (O.F. Müller, 1774) – vörösinýű bokorcsiga – **A (13 lelőhelyadat):** CT63: Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/4); Ócsa D, Turján-erdő (5/27); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/2); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/15); Ócsa, Nagy-erdő

K, mocsaras (6/4); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/5); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/5); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/3); Ócsa, ősláp, sásos-mocsaras (1/19); Ócsa, ősláp, tópart (2/1); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsár-rét (24/2). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/5). – **B (2 lelőhelyadat): CT72:** Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/5); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/1). – **C:** DUDICH (1926): Babádpuszt. Soós (1943): Ócsa: Nagy-erdő; Babád. HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, erdő-rét: árokpart. BÁBA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970. VIII.23.). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (égeres); (erdő); (patakpart); Nagyerdő; turjános. CT72: Dabas: [Dabas]. CT73: Inárcs: [Inárcs]. PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Bugyi. Dabas: Sári. Dabas. Ócsa: DNY, erdő; Felsőbabád; Mádencia; Mádencia, D; Nagy-erdő; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; tőzegtelep; turjános. Ócsa. CT72: Dabas. CT73: Dabas. Inárcs. **MMGY:** Ócsa, égeres, 1988., ZM. – **D:** Hegy és dombvidéki erdőkben, fás-bokrosokban elterjedt, a Dunántúlon a sík területeken is gyakran megtalálható, a Duna–Tisza közén szórványos, a Tiszántúlon meglehetősen ritka.

Perforatella bidentata (Gmelin, 1791) – fehérajakú kétfogúcsiga – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT62) Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. – **D:** Feltételezem, hogy hordalék-közvetítéssel került a területre, mint üres vagy szubfosszilis héj. Ebben az esetben nem tagja a faunának. Védett.

Xerolenta obvia (Menke, 1828) – kórócsiga – **B (7 lelőhelyadat): CT71:** Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K (50/11); Dabas D-i vég, kb. 6 km DDK-re homokdomb a műút közelében (38/26); Dabas, Kosár-hegy É (51/7); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 4,9 km, XX. csatorna (54/2); Táborfalva Németdűlő ÉNYNy kb. 6,8 km (52/22). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/4). **CT81:** Táborfalva, homokbánya (örkényi műút) (59/38). – **C:** VARGA (1980a): Ócsa, Felsőbabádpuszt, 1955.IX.1. VI (4). FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; református templom kert. CT64: Ócsa: Némedi. CT72: Dabas: [Dabas]. PINTÉR és SUARA (2004): CT62) Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. CT63: Bugyi: Ürbőpuszta. Dabas. Ócsa: Felsőbabád. Ócsa. CT64: Ócsa: ÉNY; református templom; templomkert. Ócsa. CT72: Dabas: Gyón vasúti megálló Ny. Dabas. CT73: Dabas. Inárcs. **MMGY:** Bugyi, Ürbőpuszta, 1964.X.8., PL; Ócsa, 1969.VII.31., VA; Ócsa, ref. templomkert, 1975.IV.8., PG; Ócsa, református templomkert, 1975.IV.8., PG; Tatárszentgyörgy ÉK, KNP határa, ősborkás (volt tankpálya) a műút közelében, 1997.VI.27., VA. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj. A homokterületek értékes fajának tartom, hiszen ilyen tömegben és ilyen nagy felületet lefedve csak a homokvidékeken található. Helyenként, szinte „tájképi elemként” hívja fel magára a figyelmet.

Helicidae Rafinesque, 1815

Caucasotachea vindobonensis (C. Pfeiffer, 1828) – pannoncsiga – **A (9 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Alsó-Besenyői-erdő É, nádas (11/4); Ócsa D, Turján-erdő (5/5); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/1); Ócsa, Nagy-erdő DK, nyáras, árok (8/1); Ócsa, Nagy-erdő és a Kátás-erdő között, nádas-tippanos (7/4); Ócsa, Nagy-erdő K-i széle, égeres-mocsaras (9/3); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/3); Ócsa, ősláp, mocsárszegély (3/1). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/2). – **B (38 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmántelevi út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő É (41/1); Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/2); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő (42/1); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/2); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,8 km, Felső Esső-dűlő K (50/2); Dabas D-i vég, kb. 6,2 km DDK-re Esső-dűlő K (39/4); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 4,9 km, XX. csatorna (54/3); Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 5,9 km (53/4); Táborfalva Németdűlő ÉNYNy kb. 6,8 km (52/5). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/3). **CT72:** Dabas D-i vég, DDK-re kb. 2,5 km (Göboly-járás D), égeres (36/3); Dabas D-i vég, DDNY 3,4 km, Göboly-járás, csatorna (45/2); Dabas D-i vég, DDNY 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNY, árok (48/6); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/1); Dabas DNY, XX. csatorna, rét (68/1); Dabas DNY, vizes erdősáv a XX. csatorna közelében (69/3); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/3); Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/1); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/2); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/3); Dabas, Göboly-járás, árok (77/4); Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/3); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyeppel a Havasi-heggyel átellenben (27/1); Dabas, rét a Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja mellett (66/2); Dabas, Vizes-erdő DNY (71/4); Dabas, Vizes-erdő ÉK (73/2); Dabas, Vizes-Nyilas É-i erdőfoltja (65/3); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/4); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/2); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/3); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/4). **CT81:** Táborfalva Németdűlő Ny, kb. 2,7 km, homokdomb (57/3); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 4,6 km, homokdombok (58/1); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 3,4 km, nádas és csatorna (56/2); Táborfalva Németdűlő DNYNy, kb. 3,6 km, tölgyes (55/3); Táborfalva, homokbánya (örvényi műút) (59/1). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, erdő-rét: árokpart. BÁBA (1973b): Dabas–Sári égeres (1970. VIII.23.). VARGA (1980b): Ócsa: Felső-babádpusztá, 1955. VI (12).

FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (erdő); (ösláp). FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): CT72: Dabas: [Dabas]. PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT63: Dabas: Sári. Ócsa: égererdő; Felsőbabád; Felsőbabád, XXVI. csatorna; láp; Mádenca, D; Nagy-erdő; turjános. Ócsa. CT64: Ócsa: égererdő; templomkert. Ócsa. CT71: Tatárszentgyörgy: rét. CT72: Dabas: láperdő. Dabas. CT73: Inárcs. **MMGY:** Inárcs 1979.X.3., DL; Ócsa, égeres 1964.VI.15., KA; Ócsa, református kápolna, kert, 1975.IV.8., PI; Tatárszentgyörgy ÉK, KNP határa, ősbórókás (volt tankpálya) a műút közelében, 1997.VI.27., VA. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Helix pomatia Linnaeus, 1758) – éticsiga – **A (4 lelőhelyadat):** CT63: Ócsa D, Turján-erdő (5/4); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, csatorna közelében, mocsárrét (19/1); Ócsa, Nagy-erdő, Selyem-rét (10/4); Ócsa, ösláp, mocsárszegély (3/1). – **B (11 lelőhelyadat):** CT62: Dabas, Belsőmánteleti út, Duna-Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). CT63: Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). CT71: Dabas D-i vég, D-re 5,5 km, Esső-dűlő ÉNy erdős (40/1); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/1). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/3). CT72: Dabas, égeres-erdő, Dabasi (XXIX.)-csatorna (Zunger-rét Ny) (32/4); Dabas, Első-rét K, összekötő csatorna (74/8); Dabas, erdőfolt a Zunger-rét és az Első-rét között (63/1); Dabas, Gyón-Tatárszentgyörgyi műút Ny, gyepe a Havasi-heggyel átellenben (27/2); Dabas, Zunger-rét D, Duna-Tisza-csatorna (62/1); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna-Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/1). – **C:** HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, erdő-rét: árokpart. PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT63: Ócsa. CT64: Ócsa. – **D:** Védet. Országsszerte elterjedt, helyenként a gazdasági célzatú gyűjtés az egyedszámát erősen csökkentette.

Unionidae Rafinesque, 1820

Unio pictorum (Linnaeus, 1758) – festőkagyló – **B (1 lelőhelyadat):** CT62: Dabas, Belsőmánteleti út, Duna-Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). – **C:** FEHÉR ÉS GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]. PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT63: Ócsa. CT64: Ócsa. **MMGY:** Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna-Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

Unio crassus Retzius, 1788) – tompa folyamkagyló – **C:** PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT64: Ócsa: DNY, erdő. – **D:** Közösségi jelentőségű faj. A vizek tisztaságára érzékeny.

Unio tumidus Retzius, 1788) – hegyes folyamkagyló – **C:** PINTÉR ÉS SUARA (2004): CT64: Ócsa. **MMGY:** Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna-Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.

- Anodonta anatina** (Linnaeus, 1758) – közönséges tavikagyló – **C: MMYG:** Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna–Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.
- Anodonta cygnea** (Linnaeus, 1758) – nagy tavikagyló – **B (1 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). – **C: MMYG:** Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna–Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.
- Sinanodonta woodiana** (Lea, 1834) – amuri kagyló – **B (1 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). – **C: MMYG:** Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna–Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Országsszerte elterjedt, behurcolt faj.
- Pseudanodonta complanata** (Rossmässler, 1835) – lapos tavikagyló – **B (1 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). – **C: PINTÉR és SUARA (2004): CT64:** Ócsa: DNy, erdő. – **D:** Szórványos elterjedésű, ritka faj. Védett.

Sphaeriidae Deshayes, 1855 (1820)

- Sphaerium corneum** (Linnaeus, 1758) – nagy gömbkagyló – **B (5 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip (31/1). **CT72:** Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/1). – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): **CT63:** Ócsa: (csatorna). **PINTÉR és SUARA (2004): CT62:** Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. **CT63:** Ócsa: DNy, erdő; égererdő; Mádencia. Ócsa. **MMGY:** Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár, 1999.VIII., MG és VA; Ócsa 1979. VIII.15., DL; Ócsa 1985.X.5., HG. – **D:** Országsszerte elterjedt, gyakori faj.
- Sphaerium rivicola** (Lamarck, 1818) – folyami gömbkagyló – **C: PINTÉR és SUARA (2004): CT62:** Dabas: Duna-völgyi-főcsatorna. **CT63:** Ócsa: DNy, erdő. – **D:** Nagyobb vizeket kedvelő, nem gyakori faj.
- Musculium lacustre** (O.F. Müller, 1774) – törékeny gömbkagyló – **B (5 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip (31/1). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/9); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/2); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/1); Dabas, XX. csatorna „gázló” DK 500 méter (76/1). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): **CT63:** Ócsa. **CT64:** Ócsa: égererdő. Ócsa. – **D:** Országsszerte elterjedt, mocsarasodó tiszta vizeket kedveli.
- Pisidium** sp. – borsókagyló-faj – **A (7 lelőhelyadat): CT63:** Dabas, Hosszú-hát-erdő és a XXVI. csatorna között, láprét (23/3); Ócsa, Felsőbabád-Újtelep ÉÉK, mocsárrét (16/7); Ócsa, Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/20); Ócsa,

Turjáni-erdő DK, mocsárrét (20/20); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/1); Ócsa, Vizes-erdő D, mocsárrét (24/2). **CT72:** Dabas, Vizes-erdő K (13/11). – **B (13 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, Belsőmánteleti út, Duna–Tisza-csatorna 83 tfm (60/1). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT71:** Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/22); Dabas D-i vég, D-re kb. 4,7 km, Felső Esső-dűlő, csatorna (43/30); Tatárszentgyörgy XX. csatorna (28/2). Tatárszentgyörgy XX. csatorna – 2005 (80/2). **CT72:** Dabas D-i vég, DDNy 3,9 km, Göboly-járás, zsombéksásos (49/2); Dabas D-i vég, DDNy 4,7 km, Felső Esső dűlő ÉNy, árok (48/1); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/10); Dabas D-i vég, Ny-ra kb. 3 km, XX. csatorna (35/15); Dabas, Dabasi Turjános, Vizes-erdő (33/2); Dabas, Göboly-járás, árok (77/1); Dabas, Zunger-rét D, összekötő csatorna a Duna–Tisza-csatorna és a XX. csatorna között (67/1). – **C: MMYG:** Ócsa, Alsóbabádpusztá, mocsár 1999.VIII., MG és VA. – **D:** Amíg az újonnan gyűjtött anyag feldolgozása nem történik meg, a *Pisidium* genus fajainak értékelését egy kivételével (*P. pseudosphaerium*) mellőzöm. Nehézkes határozása miatt hazánkban a törpekakagylók egy elhanyagolt csoport, hazai elterjedéséről hézagosak az ismereteink.

Pisidium casertanum (Poli, 1791) – pataki borsókakagyló – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: Felsőbabád; Mádencia, D; turjános. Ócsa. HORVÁTH (1954): Ócsa (1952.) ligetes láp, égerfa erdővel.

Pisidium milium (Held, 1836) – vörhenyes borsókakagyló – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: (égeres). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: éger-erdő; Felsőbabád, Á. G. Ócsa. CT64: Ócsa. **MMGY:** Ócsa 1986.VI.29., HG.

Pisidium nitidum (Jenyns, 1832) – fényes borsókakagyló – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: (láperdő). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: láp. **MMGY:** Ócsa, erdei mocsár 1957.X.15., AP.

Pisidium obtusale (Lamarck, 1818) – lápi borsókakagyló – **A (2 lelőhelyadat): CT63:** Ócsa D, Turján-erdő (5/16); Ócsa, ösláp, tópart (2/33). – **B (5 lelőhelyadat): CT62:** Dabas, XX. csatorna, Takarékdűlő DNy (70/3). **CT63:** Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/1). **CT72:** Dabas, Göboly-járás, XX. csatorna (79/10); Dabas, XX. csatorna „gázló” (75/2); Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/23). – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: Felsőbabád, Á. G.; Mádencia, D. Ócsa.

Pisidium personatum Malm, 1855) – forráslakó borsókakagyló – **C:** PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: Felsőbabád, turjános.

Pisidium pseudosphaerium J. Favre, 1927) – hamis borsókakagyló – **B (1 lelőhelyadat): CT72:** Dabas, Zunger-rét D, Duna–Tisza-csatorna (62/1). – **C:** Majoros Gábor szóbeli közlése alapján Ócsa térségében a Natura2000 terület határán belül ő gyűjtötte először ezt a ritka fajt (az adata nem lett publikálva).

Pisidium subtruncatum Malm, 1855) – csonka borsóbaglyó – **C:** FEHÉR és GUBÁNYI (2001): CT63: Ócsa: [Ócsa]; (láperdő). PINTÉR és SUARA (2004): CT63: Ócsa: Felsőbabád, XXVI. csatorna; láp; Nagy-erdő. Ócsa.

Dreissenidae J.E. Gray, 1840

Dreissena polymorpha (Pallas, 1771) – vándorkagyló – **B (2 lelőhelyadat):** CT62: Dabas, Belsőmánteleti út, XX. csatorna, zsilip (31/1). CT63: Dabas, Duna-völgyi-főcsatorna, zsilip (61/2). – **C:** MGY: Ócsa: Felsőbabád-Újtelep, Duna-Tisza-csatorna 2005.V.23., KB. – **D:** Országszerte elterjedt, gyakori faj.

*

Köszönetnyilvánítás – Köszönettel tartozom a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságnak, hogy a kutatásokat számomra lehetővé tette. Köszönet illeti Nagy Lászlót, aki odaadó szorgalommal gyűjtött talajmintákat a terület északi részén, nemkülönben köszönettel tartozom Csóka Annamáriának, aki kitűnő terepismeretével, kitartásával (a szélsőséges időjárási viszonyok ellenére) a déli rész legjobb és legváltozatosabb élőhelyeire elkalauzolt. Köszönöm dr. Kiss Bélának (Debrecen), hogy publikálatlan adatait rendelkezésemre bocsátotta. Köszönettel tartozom Korda Mártonnak a kéziratral kapcsolatos jobbító szándékú megjegyzéseiről és a térképek megrajzolásáért, és nem utolsósorban Dr. Merkl Ottónak minden apró részletre kiterjedő értékes tanácsaiért, javaslatiért.

IRODALOMJEGYZÉK

- AGÓCSY, P. és PÓCS, T. (1960): Data to the Mollusk fauna of Hungary. – *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici* **52**: 437–445.
- BÁBA, K. (1969): Néhány Duna–Tisza közti homokpusztagyep és erdő malakocönológiai vizsgálata. A csigacönózisok szukcessziója. – *Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei* **2**: 83–92.
- BÁBA, K. (1971): Elterjedési és ökológiai adatok a *Bradybaena fruticum* O. F. Müller hazai előfordulásához. – *Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei* **16**: 89–98.
- BÁBA, K. (1973a): A víztelenedés hatása a mocsárerdők és ligeterdők vízi puhatestűire. – *Soosiana* **1**: 31–41.
- BÁBA, K. (1973b): Szárazföldi puhatestű közösségek successiója magyarkörises égerlápokban. – *Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei* **18**: 43–50.
- BÁBA, K. (1991): Die Verbreitung der Landschnecken im Ungarischen Teil des Alföld. – *Soosiana* **19**: 25–59.
- BÁBA, K. (1992): Hozzászólás a *Vertigo pusilla* O. F. Müller 1774 alföldi előfordulásához. – *Malakológiai Tájékoztató* **11**: 53–54.
- DOMOKOS, T. és PELBÁRT, J. (2011): A magyarországi recens puhatestűek (Mollusca) magyar köznyelvi elnevezései (2011). – *Malakológiai Tájékoztató* **29**: 25–39.
- DUDICH, E. (1926): Faunisztikai jegyzetek. II. – *Állattani Közlemények* **23**: 87–96.

- FALKNER, G., BANK, R. A. és PROSCHWITZ, T. (2001): Check-list of the non-marine Molluscan Species-group taxa of the States of Northern, Atlantic and Central Europe (CLECOM I). – *Heldia* **4**: 1–76.
- FEHÉR, Z. és GUBÁNYI, A. (2001): *The catalogue of the Mollusca Collection of the Hungarian Natural History Museum*. – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 1–466 pp. [CD-ROM.]
- GLÖER, P. és FEHÉR, Z. (2004): *Bithynia leachii* (Sheppard, 1823) and *Bithynia troschelii* (Paasch, 1842) in Hungary (Prosobranchia: Bithyniidae). – *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici* **96**: 285–297.
- HORVÁTH, A. (1954): Az Alföldi lápok puhatestűiről és az Alföld változásairól. – *Állattani Közlemények* **44**: 63–70.
- KEMENCEI, Z. (2016): *Magyarország vízi csigái és kagylói*. – Herman Ottó Intézet, Budapest, 10 pp.
- KROLOPP, E. és VARGA, A. (1991): A *Pomatias elegans* (O. F. Müller, 1774) újra felfedezett lelőhelye (Mollusca: Pomatiastidae). – *Folia Historico-naturalia Musei Matraensis* **16**: 95–103.
- NEIBER, M. T., SAGORNY, CH. és HAUSDORF, B. (2016): Increasing the number of molecular markers resolves the phylogenetic relationship of '*Cepaea vindobonensis*' (Pfeiffer 1828) with *Caucasotachea* Boettger 1909 (Gastropoda: Pulmonata: Helicidae). – *Journal of Zoological Systematics and Evolutionary Research* **54**(1): 40–45. <https://doi.org/10.1111/jzs.12116>
- PINTÉR, L. és SUARA, R. (2004): *Magyarországi puhatestűek katalógusa hazai malakológusok gyűjtései alapján (Catalogue of the Hungarian molluscs based on the collecting of Hungarian malacologists)*. – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 547 pp.
- SCHLESCH, H. (1930): Kleine Mitteilungen VI. (8. Ueber *Pomatias elegans* (Müll.) in Ungarn). (Nachtrag.) – *Archiv für Molluskenkunde* **62**: 210–222.
- SOÓS L., (1943): *A Kárpát-medence Mollusca-faunája*. Magyarország természetrajza, I. Állattani rész. – Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 478 pp.
- SÜMEGI, P. (1988): A *Vertigo pusilla* (O.F. Müller, 1774) Mollusca faj a magyarországi Nagyalföldön. – *Malakológiai Tájékoztató* **9**: 15–18.
- VARGA, A. (1980a): Vásárhelyi István gyűjteménye a Herman Ottó Múzeumban I. (Mollusca – Puhatestűek). – *Herman Ottó Múzeum Közleményei* **19**: 375–390.
- VARGA, A. (1980b): Vásárhelyi István gyűjteménye a miskolci Herman Ottó Múzeumban (II. Mollusca-Puhatestűek). – *Folia Historico-naturalia Musei Matraensis* **6**: 147–158.
- VARGA, A. (1985): Vásárhelyi István gyűjteménye a miskolci Herman Ottó Múzeumban IV. (Mollusca – Puhatestűek). – *Folia Historico-naturalia Musei Matraensis* **10**: 53–60.
- VARGA, A., FÜKÖH, L. és KROLOPP, E. (2005): Magyar Malakológiai Bibliográfia (1727–2004) – *Malakológiai Tájékoztató* **23**: 5–129.
- VARGA, A. (2008): A magyarországi Bodrogek Mollusca faunája. – *Folia Historico-naturalia Musei Matraensis* **32**: 27–55.
- VARGA, A. és FEHÉR, Z. (2010): A ritka *Valvata macrostoma* Mörch, 1864 (Mollusca, Valvatidae) vízcisiga faj hazai előfordulási adatainak revíziója. – *Folia Historico-naturalia Musei Matraensis* **34**: 11–16.
- VÁGVÖLGYI, J. (1956): Malacofaunistical data. – *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici* **7**: 451–453.
- WAGNER, J. (1928): Limnaea tanulmányok. – *Állattani Közlemények* **25**: 21–38.
- VERES, ZS., SÜMEGI, P. és TÖRÖCSIK, T. (2011): Az ócsai láp archeomalakológiai vizsgálata – a *Pomatias elegans* első radiokarbon adatokkal korolt holocén előfordulása Magyarországon. – *Archeometriai Műhely* **2011**(2): 181–196.
- WIKTOR, A. és SZIGETHY, A. S. (1982–1983): The distribution of slugs in Hungary (Gastropoda: Pulmonata). – *Soosiana* **10–11**: 87–111.

THE MOLLUSC FAUNA OF THE TURJÁNVIDÉK NATURA 2000 SITE

András VARGA

Mátra Museum of the Hungarian Natural History Museum, H-3200 Gyöngyös, Kossuth út 40, Hungary. E-mail: avarga8946@gmail.com

A total of 86 species of molluscs (39 aquatic and 47 terrestrial) was recorded in the Turjánvidék Natura 2000 site (HUDI20051) as a result of our field research carried out in 2015 and 2017. Together with the already published data, the total number of species known from the area is 104 (of which 50 are aquatic and 54 are terrestrial). Most species are common and widespread in Hungary. The most valuable members of the local mollusc fauna are 4 species of community interest, i.e., *Anisus vorticulus*, *Vertigo angustior*, *Vertigo moulinsiana*, and *Unio crassus* and 4 protected species, i.e. the snails *Pomatias elegans*, *Perforatella bidentata*, *Helix pomatia* and the bivalve *Pseudanodonta complanata*. Further species of great significance for nature conservation: *Platyla polita*, *Bithynia troschelii*, *Gyraulus riparius*, *Cochlicopa nitens*, *Vallonia enniensis*, *Columella edentula*, *Cochlodina laminata*, *Clausilia pumila*, *Helicopsis striata*, and *Monachoides incarnatus*.

Key words: mollusc fauna, *Pomatias elegans*, Turjánvidék